

SLOVENSKI NAROD

Ishaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inserati: do 30 petič 2 D, do 100 vrst 2 D 50 p, večji inserati petič 4 D; notice, poslano, izjave, reklame, preklic beseda 2 D. — Popust po dogovoru. — Inseratni davci posebej. — „Slovenski Narod“ velja letno v Jugoslaviji 240 D, za inozemstvo 420 D

Upravišтво: Kraljeva ulica št. 5, pritličje. — Telefon št. 304.

Uredništvo: Kraljeva ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon št. 34.

Poština plačana v gotovini.

Današnja seja Narodne skupščine

Narodna skupščina dobiva vedno nove proteste proti konvencijam z Italijo. — Radikalni vložili dve novi korupcijski interpelaciji

Beograd, 30. junija. Narodna skupščina nadaljuje razpravo o takozvanih beogradskih konvencijah, katerih prvi del je bil v soboto sprejet s 122 glasovi proti 29. Narodni skupščini prihajajo protestne brzojavke iz vseh krajev naše države, zlasti iz Dalmacije. Protestne izjave pošiljajo posamezne občine kakor tudi razne gospodarske korporacije. Proti konvencijam so zlasti mesta Dubrovnik, Šibenik, Makarska, Trogir, Ljubljana in Zagreb.

Današnja seja Narodne skupščine se je pričela ob 10. dopoldne. Skupščina je razpravljala o prometnih, pošto-telefonskih in konzularnih konvencijah, ki jih je naša država sklenila z Italijo. Vojni minister je predložil zakonski predlog glede naknadne odškodnine in povračila selitvenih stroškov oficirjem in drugim članom naše vojske. Skupščina je temu zakonskemu predlogu priznala nujnost in je bil odkazan poseben skupščinski odbor.

Med došlimi vlogami je skupščinski tajništvo prebralo tudi dve interpelaciji, ki so jih vložili radikalni poslanci glede postopanja poslanca Joce Jovanovića - Pižona v Londonu z njemu zaupanim denarjem in interpelaciji glede korupcijske afere bivšega

prometnega ministra poslanca Antona Sušnika.

Narodna skupščina je nato pričela razpravljati o prometni konvenciji, sklenjeni z Italijo. Kot prvi je govoril posl. dr. Trumbić, ki je kritiziral tarifno politiko sedanje vlade. Odgovoril je prometni minister dr. Vasa Jovanović, na kar je kot strokovnjak dobil besedo načelnik v prometnem ministertvu Avramović. Debatu o prometni konvenciji bo še danes končala.

Seja se ob 13. še nadaljuje.

Beograd, 30. junija. Senzacija dneva je interpelacija, ki so jo danes vložili narodnoradikalni poslanci proti posl. Antonu Sušniku. Interpelacija je podpisalo 26 poslancev, na čelu jim posl. Peter Petrović. Interpelacija se nanaša na naročila železniških tračnic, ki so bila izvršena za ministrovanja g. Sušnika. Interpelantje omenjajo, da je bil Sušnik v prometnem ministertvu oškodovalec državo blagajno za 50 milijonov dinarjev. Hkratu interpelacija navede Sušnikovo afero s humanitarnim fondom. Interpelacije zahtevajo, da uvede anketni odbor proti bivšemu prometnemu ministru A. Sušniku preiskavo in nato po zakonu določeno postopanje.

Katastrofalni potresi in povodnji

Donava in Drava poplavlili Vojvodino. — Ogromna škoda. — Strahovit potres v Aziji. — Mnogoštevilne človeške žrtve.

Beograd, 30. junija. Po poročilih iz Soluna Donava vedno bolj narašča in je na nekaterih mestih porušila nasipe ter nad tisoč orlov rodovitne zemlje poplavlila. Vojvodini grozi grozi katastrofalna povodenj.

Osijek, 30. junija. Na Vidovdan je Drava pri Osijeku dosegla 438 cm nad norm. in je včeraj ponoči narasla za 20 cm. Vodno stanje znaša sedaj 452 cm. Ker je najvišji nasip visok največ 5 metrov, obstoja velika nevarnost, da bo voda prestopila nasip in poplavlja ravan. Ionirji in kmetje z vsemi napori delajo, da bi poplavo preprečili. Velika je nevarnost povodnji za vse Podravje zlasti pa za državno posestvo Belje. Voda v Osijeku je tako narasla, da je začela že teči v nekatere hiše in kleti.

Beograd, 30. junija. Nad mestom Vidinom je nastal včeraj silovit ciklon, ki je povzročil velikansko opustošenje. Bilo je tudi več človeških žrtv. Ciklon je porušil mnogo hiš.

Beograd, 30. junija. Danes je v Beogradu in po vsej okolici silovito deževal dan. Nepristano dežuje. Dežuje tudi po Banatu.

Poročila iz mnogih krajev navajajo pretežno nevarnost povodnji, ki bo našemu gospodarskemu življenju povzročila mnogo škode. Vsa poročila navajajo, da letošnja žetev ne bo dozorala, ker primanjkuje primerne toplote, toda reke vedno bolj naraščajo in ogrožajo polja s povodnjami. Celokupna letošnja žetev je v veliki nevarnosti.

Beograd, 30. junija. Nenavaden ciklon je napravil ogromno škodo v Vidinu. Mnogo ljudi je mrtvih in ranjenih. Mnogo živine je voda odnesla. Pristanišče je bilo popolnoma poplavljenno. Med prebivalstvom vlada velika panika. Škoda cenijo na 60 milijonov dinarjev.

Bukarešta, 30. junija. Poplave v Transilvaniji imajo katastrofalni značaj. V mestu Joena se je porušila cerkev, v katero so se zatekli prebivalci ogroženega mesta. 60 oseb je ubitih, a nad 300 težko ranjenih.

Angora, 30. junija. Močan potres v celi Anatoliji je včeraj trajal nad 2 minuti. V zapadni Anatoliji materijalna škoda ogromna. V Fetihu je porušeni 10 hiš in ena mošeja. Deloma poškodovanih je nad 100 hiš. Prebivalstvo v splošni zmedenosti je pobegnilo ven na polje in tam prebiva pod štori, ki jih je postavila vojska. Po dosedanjih podatkih znaša škoda 10 milijonov funtov.

Atene, 30. junija. Zadnji veliki potres, po katerem so hudo prizadeti otoki Dodekanesa, so je močno občutili tudi na Kreti, kjer je bilo porušeni 11 hiš in 86 poškodovanih. Potres je povzročil znatno materijalno škodo.

London, 29. junija. Ob 20. ponoči je bil v Singapuru močan potres, ki je trajal 20 sekund. Potres je v Singapuru povzročil ogromno materijalno škodo. Človeških žrtv ni.

Batavia, 30. junija. Silni potres na otoku Sumatri je povzročil ogromno škodo. Mnoge hiše so porušene. Stevil, človeških žrtv še ni ugotovljeno.

Berlin, 30. junija. V Freyburgu in skoraj po vsej Švicarski je bil močan potres. Potres je trajal pol minute. Potresni aparati v Curihu so včeraj ponoči zabeležili potres v oddaljenosti 310 km, ki je trajal 25 sekund, in katerega središče bi se pričilo nahajalo v Italiji.

Batavia, 30. junija. Zaprado obrežje Sumatre je bilo najbolj prizadeto po potresu. — Ta je povzročil ogromno opustošenje. Brzojavne in telefonske zveze so na več kilometrov popolnoma potrgane, porušene so tudi železniške in mnoge ceste. Človeške žrtve so mnogoštevilne. Mesto Padang je popolnoma uničeno. 100 oseb je ubitih in zelo veliko težko ranjenih. V raznih mestih je mnogo hiš popolnoma porušeni.

Firenca, 30. junija. Potresni servatorij je včeraj ob 15.40 zabeležil silovit potres, katerega oddaljenost je 1500 km. Potresi sunki so se pojavljali dve uri.

Padang, 30. junija. Potres je uničil skoraj vse palače in poslopja v Padangu. Tu je tudi 1000 oseb mrtvih. — Mnogoštevilni ranjeni. V drugih mestih tudi človeške žrtve.

Angora, 30. junija. Močan potres trajajoč dve minuti. Škoda ogromna.

Moskva, 30. junija. Radi trajnih poplav v Ukrajini so mnoge pokrajine ob Volgi popolnoma poplavljene. Grozi izbruh lakote. Žitna letina bo slaba.

Prezident Masaryk o krizi v ČSR

Demokracija in parlamentarizem ne propadata. — Kje tiči vzrok politične krize. — Ostralekcija nezadovoljnejem in demagogom

Dogodki, ki so se odigrali zadnji teden v češkoslovaškem političnem življenju, so vzbudili v javnosti veliko zanimanje tako, da lahko rečemo, da od prevrata in zadnjih volitev javnost še nikoli ni spremljala političnih dogodkov s toliko napetostjo. Zato je tem važnejša izjava prezidenta Masaryka, ki je v pogovoru z nekim novinarjem pojasnil vse aktualne politične probleme.

Na vprašanje, je-li resnična trditev organa klerikalne stranke, da je prišlo do uradniške vlade po njegovi inicijativi, je Masaryk odgovoril, da ni želel uradniške vlade in da za njeno imenovanje ni ničesar storil. Kar se tiče principa, da-li mora biti vlada sestavljena samo iz članov Narodne skupščine, je Masaryk mnenja, da so v sedanjih razmerah potrebni v vladi strokovnjaki. Povodim imenovanja dr. Beneša zunanjim ministrom so stranke to načelo priznale. Isto je bilo tudi povodom imenovanja finančnega ministra dr. Engliša. V zvezi s tem je prezident omenil, da uradniške vlade ni smatrali tako, da je naperjena proti parlamentu. O krizi parlamentarizma in demokracije ne more biti govora. Amerika je nedvomno demokracija država, pa vendar ne more sestaviti vlade iz poslancev. Demokracija je življenski nazor, ona vsebuje načela razmerja državljanov do države, dočim je vlada samo tehnično sredstvo. Vlada je lahko kakršnakoli, samo da služi demokraciji. Glavno je njeno delo, ne pa oblika.

O strankarskih razmerah na Češkoslovaškem je izjavil prezident Masaryk sledeče: »Pri nas je v nasprotju z Ameriko in Anglijo zelo mnogo strank in zato pretežna nevarnost, da preidejo strankarske razprtije tudi v vlado. Kjer je mnogo glav,

se kaj rado primeri, da ni nobene prave. Krize demokracije in parlamentarizma ni, pač pa imamo opraviti s krizo strank. Glede na program in organizacijo preživljajo vse naše stranke krizo, kar je tudi razumljivo, ker stranke pred osvoboditvijo niso imele opraviti s pozitivnim delom v notranji in zunanji politiki, dočim morajo zdaj pokazati, kaj znajo.«

Po Masarykovem mnenju gre pri vseh dosedanjih krizah za težkoče, ki jih ima vsaka mlada država, predno se konsolidira. Vsa češka politika pod bivšo Avstrijo je bila naperjena proti državi in ta negacija državotvornosti ne more takoj izginiti.

Poleg tega je Masaryk pojasnil tudi vprašanje spremembe volilnega reda in se dotaknil alarmantnih vesti o diktaturi. Sprememba volilnega reda je stvar parlamenta. To ni samo politično, marveč tudi vprašanje parlamentarne tehnike. Če volilni red in del ustave škoduje plodnostnemu parlamentarnemu delu, ga poslanci in senatorji lahko spremenijo. V stari Avstriji se je opetovano izkazalo, da volilni red ne koristi vladi, marveč opoziciji. Vsekakor si moramo biti na jasnem, da sprememba volilnega reda ne prinese nobenih sprememb v narodnem, socialnem in gospodarskem življenju državljanov.

O diktaturi po Masarykovem mnenju ne more biti govora. Dosedanji razvoj in precejšnja konsolidacija Češkoslovaške je vsem pametnim ljudem pokazala pot, po kateri je treba nadaljevati započeto delo. V delu mora vladati vztrajnost, v notranji politiki red, v zunanji pa opreznost. To so trije glavni principi bodočega dela. Primer diktature v drugih državah se ne more aplicirati na češkoslovaške razmere. Po-

ložaj po revoluciji iz leta 1918. je zelo sličen onemu po revoluciji l. 1848. Avstrija je nas naučila, da potrebujemo revolucijo, odnosno reformo glav in src. Vsak državljani mora po svojih močeh pomagati in začeti reformo naziranja pri sebi. Z abstraktnimi gesli in frazami ne pridemo daleč. Agitacija ni akcija. Prevrat je bil junaški čin, toda s tem še ni rečeno, da lahko zdaj na lavorikah počivamo. Nasprotno, baš prevrat nam nalaga ogromno delo, ker moramo ustvariti novo, svojo državo. Za izgled lahko služijo Anglija, kjer so stranke disciplinirane in parlamentarno vzgojene tako, da se lote vsakega problema stvarno in praktično. Masaryk smatra, da je to obenem dokaz, da se da parlamentarnim potom država zelo dobro upravljati. V zvezi s tem je Masaryk omenil, da je napad na zunanjega ministra dr. Beneša produkt jeze in zavisti gospodov, ki so bili svoj čas na vodilnih mestih, pa so se morali kot nesposobni umakniti iz javnega življenja.

Premestitve velikih županov

Beograd, 30. junija. Včeraj je bil objavljen ukaz o premestitvi velikih županov, sreskih poglavarjev in višjih političnih uradnikov. Premestitve se izvrše. Notranji minister Boža Maksimović se je včeraj dalj časa posvetoval glede premestitve političnih uradnikov v prečanskih krajih. Te konferenci je prisostvoval tudi Pavle Radić. Gre v prvi vrsti za premestitev velikih županov na Hrvatskem in Slavoniji.

Parlamentarni odbori

Beograd, 30. junija. Danes popoldne se vrši več sej posamnih parlamentarnih odborov. Tako je sklicana seja odbora, ki proučava novi stanovanjski zakon, dalje seja odbora za nettunsko konvencijo in končno seja anketnega odbora, na katerem bodo zaslišani strokovnjaki prometnega ministertva o aferi češke tovarne Adamovo glede nabave lokomotiv in glede izplačila provizije Rade Pašiću.

PAŠIĆ PROTI NETTUNSKIM KONVENCIJAM

Beograd, 30. junija. Današnja »Politika« beledi, da je sam g. Nikola Pašić proti ratifikaciji nettunskih konvencij in da je skušal njih ratifikacijo zaveti.

DR. BENEŠ IMA SVOBODNE ROKE

Praga, 30. junija. Oficijelno objavlja vodstvo češke narodno socialistične stranke: Razširjeni izvrš. odbor češke soc. stranke je pod predsedstvom senatorja Klofača razpravljal o političnem položaju z ozirom na zahtevo, da dr. Beneš kot zunanji minister odstopi in je sklenil, da se dr. Beneš glede njegovega mandata daje povsem svobodne roke. Smatrajo, da dr. Beneš ostane še nadalje v vladi in da tudi obdrži svoj poslanski mandat.

HERCEGOVINI PRETI LAKOTA

Beograd, 30. junija. V Hercegovini že več tednov neprestano dežuje. Reke so silno narasle, zlasti Neretva. Na Popovem polju, žilnici Hercegovine, je voda poplavlila vse posevke, ki so povsem uničeni. Kmetje se vozijo v čolnih čez polja. Preti vsej Hercegovini lakota. Kmetom je vse propadlo. Voda še vedno narašča. Škoda po povodnji znaša že nad 15 milijonov Din. Dr. Beneš ima svobodne roke.

Borzna poročila

ZAGREBSKA BORZA.

Devize: Curih 10.94625—10.98625, Praga 167.28—168.28, Pariz 161.13—163.13, Newyork 56.36—56.66, London 275.05—276.25, Trst 202.91—204.11, Berlin 13.47—13.50, Dunaj 798.50—802.50. Efekti. 7odst. invest. posoj. 1921 72.50—72.75, 2 in pol odst. drž. rente za ratnu štetu 306—307, Ljubljanska kreditna 175, Hrv. eskomptna banka 101—102.50, Kreditna banka Zagreb 102—104, Hipotekarna banka 56—56.50, Jugobanka 92—94, Prastrediona 882 in pol—887.50, Slovenska banka 55—56, Eksploatacija 14—15, Drava d. d. Osijek 190, Sečera Osijek 265—280, Isis d. d. 52—55, Nihag 22, Gutman 210—230, Slaveks 116, Slavonija 83—84, Trboveljska 365—380, Union paromlin 330—350, Vevče 102—110, Agraria 40.

INOZEMSKA BORZE.

Curih: Beograd 9.135, Pariz 14.625, London 25.14, Newyork 516.50, Praga 15.31, Milan 18.675, Dunaj 73.05. Trst: Beograd 48.60—49.10, Pariz 79.50—80, London 133—136, Newyork 27.05—27.15, Praga 81.80—82.20, Dunaj 389—391.

Zdravstveno stanje g. Pašića

Beograd, 30. junija. Iz Karlovih Vator prihajajo alarmantna poročila o kritičnem zdravstvenem stanju bivšega ministrskega predsednika g. Nikole Pašića. Nekatera poročila naglašajo, da se g. Pašić ne vrne v Beograd prihodnji mesec, ker mora dokončati temeljito kuro, po kateri je potrebna daljši odmor, ker ta kura precej vpliva na organizem. Ob 80letnici je gospod Pašić v Karlove Vari dobil nad 3000 pismom od raznih državnikov in politikov. Nekateri vesti omenjajo, da je Pašićovo zdravstveno stanje zelo slabo. Pašićevi prijatelji so mu svetovali, da naj se ne briga za strankarske stvari, dokler popolnoma ne ozdravi. Neko poročilo navaja, da je stanje Pašićovo kritično in da je Pašićeva rodovina prešla pozv, naj pride v Karlove Vari. Poziv se končuje z besedami: »Presemenjena niso izključena.«

Z ozirom na te vesti se je skušal vaš dopisnik danes informirati glede zdravja g. Pašića. Pozitivna poročila naglašajo, da je Pašićovo zdravje povsem normalno. Alarmantne vesti so prefrane. Znaki zlatenice so predvsem izginili in temperatura je normalna.

Inserirajte v „Slov. Narodu“!

Velika avtomobilska nesreča na Cetinju

Cetinje, 30. junija. Pri selu Manice v bližini Cetinja se je včeraj dogodila velika avtomobilska nesreča. Tri osebe so mrtve in sicer Ilija Popović, trgovec iz Njeguša, Ante Perović in njegova žena. Devet oseb je težko ranjenih, od katerih se dve borita s smrtjo. Nesreča se je zgodila tako, da je v avtomobil priletel težak kamen s hriba. Sofer je aretiran.

Beograd, 30. junija. O veliki avtomobilski nesreči pri Cetinju prihajajo podrobnejša poročila. V velikem avtomobilu se je vozilo 20 izletnikov. Avtomobil je zadel v neko skalo ter se prevrnil v 200 metrov globoki jarek. Pri tem je bilo 10 oseb ubitih. Nekateri so se rešili na ta način, da so se oprleli skal.

Zaupnica Briand

Pariz, 30. junija. V zbornici se je predstavila nova deseta Briandova vlada. Zbornica je izrekla zaupnico vladi z 293 : 130 glasovom. Generalna debata o vladni deklaraciji je odložena do prihodnjega torka.

Bitka v Prešernovi ulici

Krvavi spopadi med policijo in strahom. — 68 aretirancev. — Ranjenci na obeh straneh. — Centrum mesta zaprt. —

Na Vidov dan dopoldne so odkrili v Trbovljah spominsko ploščo nacijonalistom, ki so padli 1. junija 1. 1924. v spopadih s komunisti. Slavnosti, ki je bila čim pijeletje in hvaležnosti namram najodličnejšim članom naše nacionalistične organizacije, so se udeležile s večjimi deputacijami Orjune iz vseh pokrajin države, zlasti v lepem številu pa iz Beograda in Vojvodine. Zbralo se je tako v Trbovljah 600 do 700 Orjunašev, največ v kroju, deloma pa tudi v civilu. Politična oblast je koncentrirala v Trbovljah močne oddelke žandarmerije, ki pa ni imela povoda za intervenirati, I Orjuna i delavstvo sta bila tako disciplinirana, da je slavnost potekla v najlepšem redu in brez vsakega incidenta.

Razvite prapora šentpeterske Orjune v Ljubljani.

Z opoldanskim osebnim vlakom so se odpeljali Orjunaši iz Trbovelj v Ljubljano, kjer je šentpeterska Orjuna popoldne razvila svoj prapor. Na kolodvoru so goste pričakovali ljubljanski Orjunaši, v kolikor niso bili tudi sami v Trbovljah, in jih v močnem sprejmu z dvema godbama in kakimi 20 zastavami spremili v nekdanjo šentpetersko vojašnico, kjer je gospa Linka Grošljeva kumovala novi lepi zastavi Orjune Sent Peter-Vodmat. Svečanost je pod vodstvom predsednika direktorja dr. Leontiča iz Splita in velikega čelnika inž. Marka Kranjca potekala v oduševljeni harmoniji. Prisostvovalo ji je tudi ogromno število občinstva.

Slavnostni obhod.

Po končani svečanosti so se oddelki Orjune formirali v mogočno povorko, ki je krenila z močno akcijsko četo na čelu po Poljanski cesti v sredino mesta. Pri magistratu je krenila čez Franciškanski most. Močan policijski kordon ji je zaprl pot v Prešernovo ulico in povorka je krenila v Zvezdo, od koder je hotela po Selenburgovi in Knafličevi ulici pred Narodni dom, ker je vedela, da mima italijanskega konzulata ne sme. Policijski kordon pa je zaprl Selenburgovo ulico že pri kavarni Zvezda. Pogajanja med policijo in vodilnimi funkcionarji Orjune so ostala brezuspešna, ker policija ulice ni hotela odpreti, čeprav so voditelji Orjune nudili osebno garancijo, da bodo pasirali križišče Selenburgove in Knafličeve ulice, ki je razmeroma najbližje konzulatu, tiho in brez manifestacij. Situacija je postajala kritična, ker se je radi neumevno trmoglavosti policije lotevala razburjenje ne samo Orjunašev, ampak morda še bolj drugega občinstva, ki se ga je bilo zbralo mnogo sto. Naposled je zadonelo povorke povelje »Najzaj« in čete Orjune so se, nerade sicer, a disciplinirano vrnile v šentpetersko vojašnico, kjer so je sprevod razel in se je začela veselica.

Krvav spopad v Prešernovi ulici.

Vse ulice okrog italijanskega konzulata so bile med tem zastražene z mnogimi policijskimi oddelki. Orjunaši iz Vojvodine in Beograda, okrog 100 po številu, so hoteli zvečer se na velesjem. Odsli so skupaj in prispeli kmalu na 6. zvečer v Prešernovo ulico. Tam, kjer se ulica zoži, ob novi trgovini Bata jim je zaprl pot policijski kordon, češ da ne smejo mimo pošte. Prišlo je do prerekanja, ki se je končalo s spopadom. Nervozni in od naporne službe izmečeni stražniki se zopet niso mogli obvladati in v akcijo so, kakor že tolikrat, prehitro stopili fa-mozni pendreki. Orjunaši se seveda niso pustili meni nič tebi nič pretepati in nastal je pravi pretep. V zmešnjavi je nakrat počil strel, od kod, ne ve nihče. Nastala je panika, ker se je v hipu razvila prava revolver-ka bitka.

Orjunaši. — Ranjenci na obeh straneh. — Centrum mesta zaprt. —

Tekom kratkih sekund je padlo 60 do 70 strel, ki so bili večinoma oddani v zrak deloma pa so zahtevali tudi obžalovanja vredne žrtve. Ljudje so se razkropili po vseh, se poskrili za vogali ali zbežali nazaj na Marijin trg. Naposled so se umaknili tudi Orjunaši. Pri spopadu so bili na strani policije ranjen rajonski nadzornik Marko Gerzinič, višji stražnik Franc Humar in nadstražnik Hlebec. Gerzinič ima težjo rano v levem stegnu, Humar pa je dobil kroglo v členek desne noge nad stopalom. Oba sta ostala v bolnici, vendar njuno stanje ni nevarno. Hlebec je bil ranjen v meča, a le v meso, tako da so ga v bolnici samo obvezali in ga nato pustili domov. Ranjenih je bilo tudi 5 ali 6 Orjunašev, večinoma Vojvodincev, ki so jih prepeljali v Leonišče. Pri zdravniški preiskavi se je pokazalo, da nobena rana ni nevarna, tako da so mogli vsi že tekom večera sanatorij zopet zapustiti.

Številne aretacije.

Policija je bila ojačena z žandarmerijo in je hermetično zaprla vse ulice, ki vodijo proti pošti, kjer se nahaja v hiši Jadranske-podunavske banke italijanski generalni konzulat. Nihče, tudi zenske in otroci ne, ni smel pasirati kordonov, pa je umevno, da se je polotilo veliko razburjenje tudi neudeležene občinstva, ki se je vračalo v mesto z velesjem in okolice. Posebno močno je bil zastražen tudi hotel Union, kjer stanuje italijanski konzul. Ker pa so ljudje prihajali z večernih vlakov, je prišlo vsak hip do novih incidentov, ker policija ni imela uvidevanja za radovednost ljudi, ki niso bili o ničemer poučeni. Pendreki so govorili zopet svoje skleeči jezik in aretacij je deževalo toliko, da so morali ljudi zapirati kar v garderobo unionske veže.

Da bo razburjenje še večje, so patrolirali po mestu mešani oddelki žandarmerije in policije, ki so ustavljali vsakega Orjunaša in ga preiskali, ali nima morda orožja. O komur pa so sumili, da je bil udeležen pri spopadu v Prešernovi ulici, ali se jim je zdel drugače sumljiv, so ga kratkoma aretirali. Tako so tekom večera zaprli 68 Orjunašev, med temi 13 iz Ljubljane, ostale pa z juga, večinoma iz Vojvodine. Nekatere so izpustili včeraj, nekatere danes jutraj, nekaj pa jih je zaprtih še sedaj.

Kdo je kriv?

Policija izjavlja, da je prireditelja orjunaške svečanosti točno naznačila, po katerih ulicah sme iti njihov sprevod in da so na ta načrt tudi pristali. Povedala je tudi že v naprej, da pod nobenim pogojem ne sme dovoliti, da bi pasirali ali sprevod ali pa sploh večja skupina Orjunašev bližino italijanskega konzulata. Do spopada v Prešernovi ulici je prišlo radi tega, ker so si Orjunaši hoteli izsiliti pot k pošti, češar policija po dobljenih poveljih ni smela dopustiti.

Vodstvo Orjune s svoje strani izjavlja, da od policije ni dobilo seznama ulic, po katerih se sme kretati povorka. Zato je prišlo do nesporazumljenja že povodom slavnostnega obhoda. Zvečer so se gostje z juga pred odhodom iz Ljubljane hoteli podati na velesjem; sli so docela mirno in v najlepšem redu. Kljub temu jih je policija s silo ustavila in tako povzročila žalostni spopad. Prvi strel je padel iz vrst policije. Več Orjunašev je bilo ranjenih tudi od sabelj.

Nedolžna žrtev spopada v Prešernovi ulici

Burni dogodki, ki so se odigrali v Prešernovi ulici, so zahtevali indirektno svojo žrtev na Pogačarjevem trgu. Ko je branjevka Josipina Cerar, stara 50

let, čula na trgu strele iz Prešernove ulice ter krike »Na pomoč!«, je odšla s svoje stojnice do vogala Kresije, kjer je opazovala ves prizor. Nato se je naglo vrnila k stojnici hoteč je pokriti. Pobrala je ves denar ter nato stopila v bližnjo svojo pisarno, ki se nahaja istotako na Pogačarjevem trgu. Bila je močno razburjena. Ko je sedla na stol, se ji je hipoma vlija kri iz nosa in ust. Prinesli so ji takoj vodo, s katero si je še sama omočila čelo ter umila obraz, med tem pa so drugi obvestili rešilno postajo. Cerarjevo so naložili na rešilni voz, a je med prevozom v bolnici umrla. Njeno truplo so nato naložili na pogrebni avto ter jo prepeljali domov.

Dr. Fran Jurtela

Na Vidov dan je v Ptuj umrl tamkajšnji odvetnik dr. Fran Jurtela, eden njih in najbolj simpatičnih članov naše zaslužen narodne garde v polpretekli dobi. Skoro vse svoje življenje je preživel v Ptuj, njegovo delo pa je obsegalo vso Slovenijo, zlasti pa ves slovenski Štajer. Zgodovina narodnega prebujenja in narodne osamosvojitve severnih pokrajin Slovenije bo ostala za vedno tesno združena z imenom pokojnega dr. Jurtela.

Pokojnik je bil slovenjgoriški rojak, rojen l. 1853, študiral je gimnazijo v Ptuj in Mariboru in absolvirал juriščno fakulteto v Gradcu. Posvetil se je advokaturi in prevzel l. 1886. odvetniško pisarno v Ptuj po umarlem drju Gregorcu. Ostal je posej v Ptuj vse življenje samo z enkratnim preseljenkom.

V Ptuj je bil mladi agilni in navdušeni odvetnik takoj v prvih vrstah narodnega pokreta. Kakor vse takratno narodno delo, je bila tudi delovna nje dr. Jurtela podrobna, a zato tem bolj naporno in mučno, a ob enem tudi uspešno. Pod njegovim vodstvom so si Slovenci sredi osemdesetih let priborili večino v do takrat nemškem ptujskem okrajnem zastopu. Na njegovo inicijativo je bilo ustanovljeno v Ptuj Hranilno in posojilno društvo, ki mu je pokojnik ves čas načrtoval do svoje smrti. Zavod je rešil iz nemških krempeljev nebroj naših trgovcev, obrtnikov in kmetov in tako omogočil ustanovitve narodnega trgovaštva in obrtništva v Ptuj in okolici. Samoumevno je bil duša tudi v mnogih drugih narodnih organizacijah Ptuja in Slovenske Štajerske. Zlasti je v pravilnem umevanju izredne važnosti narodnega integritetnega naraščanja i osebno i po organizacijah, katere je vodil, izdatno podpiral slovenske dijake in marsikak slovenski inteligent se ima njemu zahvaliti, da je lahko doštudiral.

Po smrti Božidarja Raiča je postal dr. Jurtela l. 1886. poslanec v štajerskem deželnem zboru; poslanec je ostal polnih 23 let do l. 1909. in je bil v tem času tudi ponovno namestnik deželnega glavarja. V vztrajnem in trdem boju je priboril v Gradcu marsikako narodno koncesijo. Usoda mu je bila toliko naklonjena, da mu je dala dočakati udeleževanja njegovih mladeniških idealov, osvoboditev in osamosvojitve našega naroda. Radi visoke starosti in javnosti ni več nastopal, a doživel je še osebno zadoščenje, da je s prevratom padla tudi nemškutarska

trdnjava na ptujskem magistratu, ki jo je zaman naskakoval vse življenje. — Dr. Jurtela je postal prvi slovenski vodja ptujске občine.

Na Vidov dan, na dan našega narodnega trpljenja in vstajenja, je po dolgi, mučni bolezn dr. Jurtela zatisnil svoje oči, ki so gledale narod v njegovem najhujšem ponižanju in v njegovem sijajnem povišanju. Umrl je z zavestjo, da se je v polni meri ravnal po pesnikovem nauku, da ne samo, kar veleva mu stan, kar more, to mož je storiti dolžan.

In dr. Fran Jurtela je bil mož v pravem pomenu besede. Večen in hvaležen mu spomin!

Sport

Češkoslovaška - Jugoslavija

Na Vidovdan se je v Zagrebu vršila nogometna tekma med Češkoslovaško in Jugoslavijo. Češkoslovaška, ki je v zadnjem hipu ojačila svoje moštvo z igralci Slavije je zaslužen zmagala s 6 : 2 (5 : 1). Pri nas so odrekli vratar Mihelčič, ki ga je nato zamenjal Fridrich, ter krilska vrsta.

Zagreb - Ljubljana 8 : 0

V nedeljo se je vršila medmestna tekma Ljubljana - Zagreb, ki je končala z visoko zmago Zagreba. Pri ljubljancih sta se odrezala samo Gabe in Zemljak, ostalo moštvo zatajilo. Zagrebčani, ki sicer niso postavili najboljšega, so predvedli izvrstno igro. Vratar Erman ima par golov na vesti. Na tekmo se še povrnemo.

Zmaga Iirije v Celovcu

Iirija - Klagenfurter ASK 5 : 1 V nedeljo je igrala Iirija v Celovcu na igrišču ob Vrbskem jezeru proti Klagenfurter Atletik Sportklubu, prvaku Celovca. Iirija je bila zelo dobro sprejeta, poset na igrišču pa je bil za Celovec rekorden. Iirija, ki je nastopila brez Omana in Tavčarja Gabeta, Pleša in Hermana (zadnji trije so igrali v Zagrebu) ter ojačena s Zanklom, Pogačarjem in Zupancem, je v prvem polčasu predvedla izvrstno igro, v kateri se je zlasti odlikoval napad. V drugem polčasu je forward igral preveč ležerno. Celo moštvo je zapustilo zelo dober vtis in je bila publika z igro Iirije zelo zadovoljna. Celovčani, ojačeni z enim igralcem z Dunaja in iz Lipskega, približno po moči dosejajo Villacher S. V.

DUNAJ: Amateure - Rudolphshügel 3 : 1 (3 : 0). Hakoah - Admira 2 : 2 (2 : 1). Simmering W. A. C. 2 : 1. Prijateljska Brigittenau A. C. - Slovan 2 : 1 (1 : 1).

MARIBOR: A. S. K. Primorje - I. S. S. K. Maribor 5 : 4 (3 : 2).

Kolesarske dirke Primorja

Na Vidov dan so se vršile kolesarske dirke AS Primorja, ki so uspela nadvse zadovoljivo. K dirkam so se prijavili najboljši dirkači kolesarske sekcije »Primorja«, kol. »Iirije«, Hrv. kotur. kluba »Orao«, Zagreb, SK »Zeljezničari« Beograd in SK »Disk« Domžale. Doseženi so bile zelo dobri rezultati in borba je bila od začetka do konca zelo napeta, tako da je tudi občinstvo sledilo dirkam z vso pozornostjo. Glavna točka dneva je bila prva medklubska stafetna dirka na progi Ljubljana - Višnja gora - Ljubljana - Vrhnika - Ljubljana - Kamnik - Ljubljana (dirkališče Primorja), v celem 194 km. Za to dirko se je prijavilo pet stafet in sicer: Primorje I in II, Iirija I in II in Orao Zagreb.

Točno ob 8. jutraj je bil start na Kongresnem trgu za prvo progo Ljubljana - Višnja gora - Ljubljana, 54 km. Favoritni stafeti Primorje I in Iirija sta prišli skupno na predlo in skupno startali za drugo progo Ljubljana - Vrhnika - Ljubljana, 60 km. Na tej progi je pridobil dirkač »Iirije I« napram dirkaču »Primorje I«, ki je radi padca in močnega defekta bil handicapiran za celih 15 minut in se tako plašal komaj na četrto mesto. Na tretji progi Ljubljana

— Kranj - Ljubljana (50 km) je predala kot prva Iirija I. Primorje I. je pridobilo dve minuti. V četrto predajo Ljubljana - Kamnik - Ljubljana (47 km) je prišla kot prva na dirkališče »Primorja« stafeta Iirija I.

Končni rezultati: 1. Stafeta Iirija I v času 6:05:0.8, 2. Primorje I v času 6:06:0.6, 3. Primorje II, 4. Iirija II. Napeta borba med Iirijo II in Primorjem II, kjer je odločil krasni finish dirkača Primorja. Orao iz Zagreba je med stafeto izstopil.

Po stafeti so se vršile kolesarske in motorne dirke na dirkališču s sledečimi rezultati:

Dirka novincev, 1200 m: 1. Gudlek Bož, »Orao« 2:5.8; 2. Bauer Koloman, »Orao«.

Dirka juniorjev, 1200 m: 1. Boškaj Eduard, »Orao« 2:06; 2. Kranjc Stefan, »Orao«.

Dirka združena s pešekom, 1200 m (1 krog peš, 2 kroga s kolesom): 1. Glavič Hinko, »Primorje« 2:40.8, 2. Vidic Ciril, »Primorje«.

Glavna dirka, 4 km: 1. Hvala Gorazd, Primorje 7:8.2, 2. Zanoškar Srečko, Primorje.

Motorna dirka, 4 km: 1. Šiškovič, »Primorje«, 5:12.2, 2. Medica, »Primorje«.

Dirka v parih po ameriškem sistemu, 8 km: 1. Zanoškar - Hvala, »Primorje«, 14:54.2, 2. Nagode - Kosmina, »Primorje«.

Handicap, 4 km: 1. Hvala Gorazd, »Primorje«, 7:34.6, 2. Pistrč Koloman, »Zeljezničari«, Zagreb.

Tolažila, 1200 m: 1. Senica Edo, »Primorje«, 2:34, 2. Kranjc Stefan, »Orao«.

Končna klasifikacija: ASK »Primorje« 62 točk; KSK »Orao« 24 točk; KMK »Iirija« 10 točk, »Zeljezničarski SK« 3 točke.

Organizacija dirk, ki jo je izvedel g. Brumet, je bila brezhibna. Vodstvo je pokazalo, da se da tudi s skromnimi sredstvi in z majhnim aparatom izvesti dirke v velikem obsegu.

Hazena

MARIBOR: Maribor - Ljubljana 5 : 2

4 : 1. Ljubljana v šibki postavi.

LJUBLJANA: ASK Primorje - Adria (Trst) 5 : 4.

Maribor: I. S. S. K. Maribor - Adria 6 : 5 (2 : 2).

ZAGREB: Sportni poročevalci - Nogometni sodniki 5 : 4.

Kavarna LEON

:-: vso noč odprta! :-:

Občni zbor Zveze slovenskih gremijev

Na Vidovdan se je vršil v dvorani Narodnega doma v Kranju občni zbor Zveze trgovskih gremijev in zadržal za Slovenijo. Zborovanje je otvoril načelnik g. Ivan Jelatin, ki je pozdravil vse navzoče, zlasti pa erezkega poglavarja vladnega svetnika Znidaršiča, župana g. Pirca in druge odlične predsednike ter funkcionarje. V nadaljnjem svojem govoru je poročal o razvoju našega gospodarstva, nato pa so sledili pozdravni govori zastopnikov. Obširno in izčrpno poročilo je podal tajnik g. Ivan Mohorič. Poročal je med drugim o iztirjanju davčnih zaostankov, poudarjajoč, da je bilo dosežaj v Sloveniji nad 33.000 rubežni, poudarjal je potrebo kreditov, o katerih Narodna banka ne vodi dovolj računov, o potreba trgovine. Opažati je splošno padanje glede prijave trgovskih podjetij. Tako je bilo leta 1923 prijavljenih 1097 novih tvrdk, lanske leto pa jedva 188, kar je pri številu 10.000 obratov pod normalo. Nato je tajnik poročal o davčnem vprašanju, obratnopravnem zakonu, ureditvi starostnega zakona, vzdrževanju strokovnih šol in k zaključku o konvencijah z Italijo. Sprejeto so bile nato obširne resolucije, pri volitvah pa je bil izvoljen stari odbor s funkcijско dobo do konca leta 1926 oodnosno do izrednega občnega zbora. Zborovanje je bilo nato zaključeno.

Vsak Slovenec mora biti član „Vodnikove družbe“

pa pojdete z menoj. Kar pojdit, nič se ne bojte, — mu je prigovarjala in ga vlekla za oboj. — Doska, zdaj la-hko greš spat, Anton Gerasimovič se ne vrne kmalu, če se pa vrne, se ga ni treba bati, ker bo pošteno natreskam.

Anton Gerasimovič se je gugal z Merzom domov šele proti jutru, ko je Sergej stopil skozi večna vrata in se v hladnem jutranjem zraku nekoliko oddahnil od nočnih oroj.

— Stric! — je prosil poročnik pijanega Antona Gerasimoviča. — Svetujem vam samo dobro. Ubogajte me in pojdit domov.

— Kam, domov?

— V stanovanje.

— Kakšno stanovanje? Saj nimam stanovanja. — Stanu'em v zoološkem vrtu in sovražim vse ljudi.

— Dragi striček. Tudi jaz sem pijan, vendar vam pa lahko pomagam. Kar oprite se name.

— Nnočem. Ti si lumn. Zaljubljen si v mojo ženo. Tega pa res ne dovolim. Lazi za Dosko, za mojo ženo pa n-n-nimaš pravice. Kie je pa on?

Kaj je ostal pri nji kar čez noč.

— Kdo?

— Tisti t-t-tip... a prstili... fra-kar.

— Saj smo se skupaj odpeljali. Kaj se vam blede?

— Res... Si videl?... Pa je vendar silil v njo. Jutri mu že posvetim...

Ta čas se je Serjoža splazil ob steno do vogala, skočil v kočijo in zaklical izvoščku, naj počne, kar se da.

Anatol Kamenski:

Menažerija

— Dosja, kaj se pa skrivaš tam? Pojdi za trenutek sem. Sedi. Nu, ti je všeč? Ali hočeš, da ga razdeliva — polovico meni, polovico tebi? Mili, mili, jeli vam Dosja všeč? Če bi le vedeli, kakšna krasotica je! Kako divno telo imal! Vsa je kakor iz gipsa in hladna kakor led. Oči so pa kačje. Uh, kakal Beži, beži, kaj se boš jezila.

Dosja je molče vstala in odšla iz salona. Valentina se je vsa preganila in objela Serjožo okrog vratu. Zdelo se mu je, da pijejo njegove ustnice iz zaceranega pravilnega studenca.

In kar naenkrat je zapel zunaj zvonec. Valentina je bilo, kakor da je udarila strela iz jasnega.

VII.

— A-a-a-a, — je zastokala Valentina srdito in zaškripala z zobmi. — O, prokleti, stokrat prokleti!

Nekdo je neprestano pritiskal na zvonec.

— Pojdi, — je spregovorila Valentina nepričakovano in potegnila Serjožo za roko. — Dosja, — je dejala tiho in strogo, — takoj odpreš, jaz pa ugasm v predsobi luč. Prižgi svečo.

Serjoža je počakal v temi in zagledal Dosjo, ki je stopila iz kuhinje s svečo v roki popolnoma slečena, z razpuščenimi lasmi, v kratkem spodnjem krilu čez nočno srajco.

— Pojdi, nikar se ne boj, — je prigovarjala Valentina Serjoži. — Kar zlezi v njeno posteljo in se odeni čez

glavo. Si razumel, kako premeteni sva z Dosjo?

Serjoža je razumel in malo je manjkalo, da se ni na ves glas zakrohotal. Smuknil je v temno kuhinjo kar na slepo srečo.

— Kdo je? — je vprašala Dosja srdito.

— Jaz, — je odgovoril moški glas.

— Kdo je ta jaz?

— Odprite, domač, Merz!

— Mož ga je poslal, — je zašepetala Valentina, — ali sta pa skupaj. Reci, da že spim.

— Kaj bi radi? Gospa so šli že davno spat.

— Očala sem pozabil, — se je oglašil poročnik.

— Odpri! — je zašepetala Valentina.

Pojavil se je Merz z očali na nosu.

— Lažnivec! — je vzklila Valentina.

— Kaj hočete tu?

— Čemu neki tako strogo, prekrasna tetka? — je dejal Merz in slekelsuknj.

— Morda sem pa res kaj pozabil, ali pa me pošilja stric. Hm...

hm... a vi še ne spite... in tako čudovato ste oblečeni... Zlati čevljički...

Kaj pa počenjati sami tu v temi? Upam, da smem v jedilnico. Pozabil sem namreč dozo.

— Prosim, je dejala Valentina z očitvno jezo in prezirom v glas. — Izvolite si dobro ogledati stanovanje, gospod Merz.

Vzela je Dosja svečo iz rok in šla pred njim po vseh sobah. Serjoža je ležal ta čas na Dosjini postelji in se zavijal v mehko odejo. Dišalo je pri-

jetno po kuhinjski toploti in senu, v katerem so spali nekje blizu morskim prešički.

— Le dobro se odenite čez glavo, — je začel naenkrat Dosjin glas. — V kuhinjo se ne sme pokazati, če pa vtakne svoj nos tudi sem, ga krenem tako, da... No, če bi pa gospod prilo-mastil v kuhinjo, mu recite, da sem vas jaz povabila. Zdjaj pa le tiho.

Po gobcu ti dam, — se je razlegal iz jedilnice Valentinin glas. — Detek-tiv, podleže. Kar išči, pomni pa, da se vrneš domov brez epolet, ako ničesar ne najdeš.

— Teta, za Boga, — je ugovarjal Merz proseče, — kdo vam pa pravi, da... Zakaj me zmerjate? Niti na misel mi ne pride, da bi vohunil za vami.

— Čemu si pa prišel? — je vprašala Valentina srdito.

— Križ božji! Kaj res ne razumete? Stric je našel v restavraciji znano družbo, pa sem jo skrivaj popihlal k vam. Prisegam, da govorim čisto resnico.

— Sam si pobegnil? Ali te ni poslal stric?

— Nu, seveda ne, draga teta.

— Tedaj mi pa povej — čemu? Kaj vrača hočeš tu in kako si si drznil vdreti k meni?

— Ah, saj ne razumete... nisem se mogel več...

— Začel je govoriti tiho.

— Ha, ha, ha! — se je zasmejala Valentina na ves glas. — Hvala lepa.

— Oni silijo torej vame z ljubeznijo... Kaj bi ne izvolili nemudoma na cesto, odkoder so prišli. Rada bi ve-

dela, kakšne so bile vaše nade. Kar verjemite mi, da ste se temeljito zmotili. Sicer se pa še pomeniva. Dosja, Dosja, je zaklicala.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 30. junija 1926.

— **Kralj na Bledu.** V nedeljo je prisel kralj Aleksander I. na Bled, kjer ostane po dosedanjih dispozicijah vse poletne mesece. V Ljubljano je kralj prisel v nedeljo ob 11. dopoldne, kjer so ga pozdravili zastopniki civilnih in vojaških oblasti.

— **Madžarski poslanik v Beogradu.** Madžarski poslanik na našem dvoru v Beogradu Hory je premeščen iz Beograda v Rim. Madžarska vlada se ni imenovala njegovega naslednika.

— **Ameriški poslanik na Bledu.** Ameriški poslanik Prince namerava prebiti svoj dopust v Sloveniji, zlasti na Bledu.

— **Minister Srškić v Sarajevu.** Minister za izenačitev zakonov je odpotoval v Sarajevo. Vrne se jutri v Beograd.

— **Poštni minister Šuperina na vseslovenskem zletu.** Danes odpotuje z beogradskega zletu. Danes odpotuje z beogradskega zletu. Danes odpotuje z beogradskega zletu. Danes odpotuje z beogradskega zletu.

— **Iz poštne službe.** Premeščeni so: iz Maribora v Beograd poštni uradnik Anton Križ, iz Pristave k pošti Maribor 2 Josip Holnik, iz Jesenice v Trzin Kristina Kos, vpokojen je poštni uradnik v Subotici Vekoslav Jelenc in poštni uradnik v Trbovljah Josip Kumej; v višjo skupino je pomaknena poštna uradnica v Tuzli Anžela Kunc.

— **Iz državne službe.** Za vladnega tajnika je imenovan bivši vladni tajnik v ministru socialne politike Petar Popović, ki je dodeljen velikemu županu ljubljanske oblasti; za sreskega nadzornika policijskih agentov je imenovan pisarniški adjunkt v Ljubljani Silvija Pečenko; v višjo skupino so pomaknjeni: administrativni uradnik poljedelskega ministrstva Srečko Gobec in sreska nadzornica policijskih agentov v Mariboru Anton Pavličič in Franc Čanjk.

— **Tečaj za ruske pedagoge.** Prosvetno ministru je dovolilo, da se otvori tečaj za ruske pedagoge, ki žele položiti izpite iz srbohrvaščine, jugoslovenske zgodovine, zemljepisa itd. Tečaj se prične 4. junija in bo trajal en mesec.

— **Reparacije za beogradski univerzo.** Beogradska univerza je zahtevala od prosvetnega ministra, da ji dovoli večje dohode na račun reparacij v Nemčiji. S temi nabavami bi se izpopolnila posredna knjižnica, instituti itd. Nabave se niso dovoljene.

— **Nova profesorska razvrstitev.** Oddelek za srednje šole v prosvetnem ministru je začel zbirati material za novo razvrstitev profesorjev. Ko bo zbran ves material, bo imenovana posebna komisija, ki ji bo poverjena razvrstitev. V komisiji bodo tudi zastopniki profesorskega društva.

— **Razpored učiteljskega.** V prosvetnem ministru je podpisal ukaz, s katerim se izvršuje nov razpored učiteljev in učiteljic na osnovnih šolah. Učitelji, ki bodo s tem ukazom premeščeni, morajo dospeti na svoje mesto najpozneje 1. septembra t. l.

— **Gospodinjstvo šole.** V prosvetnem ministru je določen kredit v znesku 50.000 dinarjev za gospodinjstvo šole na kmetih. Ta kredit bo v najkrajšem času nakazan.

— **Vladna podpora slovenskih kulturnih društev.** Prosvetno ministru je določilo 50.000 Din kot podporo, ki se ima razdeliti raznim kulturnim društvom ljubljanske in mariborske oblasti.

— **Iz notranjega ministru.** Za inspektorja notranjih zadev je imenovan vpokojeni inšpektor socialne politike Svetozar Stojanović, vpokojen je šef kabineta notranjega ministru Momčilo Zdravković. Veliki župan vrbaske oblasti Marko Novakovič je imenovan za velikega župana vrbaske oblasti, veliki župan vrbaske oblasti B. Permičič pa za velikega župana raške oblasti.

— **Zakon o gospodarskem svetu.** V trgovinskem ministru bodo ponovno razpravljali o načrtu zakona o gospodarskem svetu. Pri tem hoče ministru vpoštevati zahtevne gospodarskih krogov. Definitivno bo načrt redigiran šele potem, ko usvoji vlada načelne določbe novega zakona.

— **Prihod švedskih izletnikov v Beograd.** Sredi julija prispe v Beograd večja skupina švedskih turistov, ki ostanejo v naši prestolici 2 do 3 dni, nakar odpotujejo v Bosno, Dalmacijo in Slovenijo. Izletnike vodi naš honorarni konzul v Stockholmu Karlson.

— **Avtomobilska zveza v Slov. Gorici.** Od 1. julija naprej vozi osebni avtomobil na progi Sv. Jurij ob Pesnici - Kungota - Maribor. Odhod iz Sv. Jurja ob 6.45 zjutraj, odhod iz Maribora izpred gostilne »Črni orek« na Grajskem trgu ob 13. Cene nizke. Naročiti je mogoče tudi izredne vožnje na isti progi.

— **Nov katastrof vodnih sil.** Zadnji čas se pojavlja čim večja potreba za uporabo vodnih sil v industriji. Naša država je bogata vodnih sil. Da bi se moglo te sile čim racionalneje izrabljati, je potrebno, da se sestavi natančen kataster. Za sestavo tega katastra je prejela generalna direkcija vod večji kredit. Direkcija že sedaj zbira za katastrof potrebni material. Kataster bo izročen že koncem tega leta.

— **Kongres srednješolcev v Skopju.** V Skopju je bil 28. t. m. zaključen kongres Zveze srednješolskih društev. Kongres se je vršil v prosvetnem domu. Delegati so položili krasen venec na spomenik padlim borcem. Razvila se je zelo živahna debata o bodočem delu Zveze srednješolskih društev.

— **Telefonska zveza Beograd - Ljubljana.** Beogradski listi omenjajo, da je v poštne ministru izdelan načrt za zgraditev nove telefonske zveze Beograd-Ljubljana. Takšna zveza bi bila nujno potrebna in bi bile deloma odstranjene ogromne težave, ker doslej funkcionira le ena sama telefonska zveza. Beograd bi bil preko Ljubljane obremen z Italijo,

— **Jubilej beogradskega pevskega društva »Stanković«.** V Beogradu je na svečan način 28. t. m. proslavilo eno najstarejših in najuglednejših srbskih pevskih društev »Stanković« 45letnico svojega delovanja in obstanka. Svečanosti so prisostvovali zastopnik kralja Aleksandra I., člani vlade, Narodne skupščine in razni predstavniki kulturnih in pevskih društev. Danes se vrši v Narodnem gledališču velik koncert, ki ga priredi pevsko društvo »Stanković«.

— **Zenske obrtne šole.** Ministru trgovine in industrije je odredilo, da se imajo izplačati iz rednih proračunskih kreditov podpore ženskim obrtnim šolam. Te podpore se nakažejo zlasti onim šolam, ki se nimajo svojega posloja. Trgovinsko ministru je tudi odločeno, da na več krajih otvori nove ženske obrtne šole.

— **Regulacija reke Trnjave.** Generalna direkcija vod je ukrenila vse potrebno, da madžarska vlada vrne naši državi vse načrte glede regulacije reke Trnjave v Medijmurju. Direkcija vod je poskrbela za to, da se čimprej prične z regulacijo te reke, ki s svojimi poplavlami povzroča veliko škodo kmetijstvu.

— **Zdravljenje vojnih invalidov v Toplicah pri Novem mestu** se prične dne 6. julija t. l. za vse invalide ljubljanske in mariborske oblasti. Zdravljenje obsega radioemanacijske kopeli, po potrebi mehanoterapijo, za ves čas zdravljenja pa brezplačno popolno oskrbo (hrano in stanovanje) v invalidskem domu v Toplicah. Pravico do brezplačnega zdravljenja ima vsak vojni invalid po določenih čl. 10 invalidskega zakona, t. j.: 1.) brezpogojno oni, ki je radi revmatičnih in sorodnih bolezni oglašen za vojne invalida; 2.) vsak drugi le po pogojem, če prinese potrdilo pristojnega davčnega urada, da ne plača nad 20 Din neposrednega davka in da predloži zdravniško izpovedno uradnega zdravnika, da je radi revmatičnih bolezni zdravljena v Toplicah neobhodno potreben. Prošnje, opremljene z navedenimi dokazili, je predlagati velikemu županu ljubljanske oblasti neposredno. Invalidi, ki so prošnje že vložili, toda jih niso opremili v gornjem smislu, nam neudoma naknadno predložijo potrebna dokazila. Dobo zdravljenja določi v vsakem posameznem primeru kopališčni zdravnik povodom prve preiskave. Opozorja se končno na to, da je nastanitev le skupna v invalidskem domu, ker dosejani ločeni prostori (v baraki) niso več na razpolago.

— **Na državni realki v Ljubljani** je bilo koncem solskega leta 647 rednih učencev in učenk in 1 privatist. Od teh je izdelalo z odliko, odnosno s prav dobrim uspehom 41, z dobrim uspehom 225, z zadostnim uspehom 224, ponavljalni izpit jih ima 130, padlo jih je 24, neocenjeni pa so 4 učenci. Od četrtošolcev more po novih predpisih prestopiti v peti razred doslej 71 učenec in učenka. — Matura se je vršila na tem zavodu pod predsedstvom direktorja g. Josipa Mazija od 7. do 24. junija. K maturi je bilo pripuščenih 50 kandidatov in jo je prebilo 45 kandidatov, 5 pa je bilo odklonjenih do jeseni. Napravili so maturo: Battistin Mirko, Bonač Stanko, Bril Stanek, Burja Davorin, Cimpršek Drago, Čerini Josip, Černila Oton, Deisinger Zoran, Franz Ernest, Golli Franc, Gostiša Danilo, Gregorič Alojzij, Klauter Alojzij, Klemenec Mirko, Knez Tone, Kobler Karel, Konjar Viktor, Kraut Bojan, Kristan Boris, Kunačev Karel, Kunc Mirko, Michel Lado, Miklavc Ivan, Modec Vinko, Pavlinič Albin, Pavlinič Arnold, Peklar Adolf, Pesek Mirko, Pipan Zmagoslav, Počkar Boris, Podkrajšek Matija, Prek Franc, Pucelj Ivan, Puh Maks, Ravnikar Edvin, Razingar Anton, Sodja Josip, Sršen Srečko, Svetina Benjamin, Šega Vladimir, Štrekelj Ivan, Tuma Boris, Vazzaz Vladimir, Vehovar Milan, Vrtačnik Vojmil.

— **Smrtna kosa.** V Ljubljani je premrla posestnica in trgovka g. Jospina Cerar. Bila je plemenita in simpatična žena, ki si je pridobila s svojim prikljupljivim značajem mnogo prijateljev. Pogreb bo danes ob štirih dopoldne iz hiše žalosti Sv. Petra cesta št. 49. — V Žužemberku je umrl klubčarski mojster g. Leopold Pečnik. Blag jima spomin! Zaljubljenim naše iskreno sožalje!

— **Volna in bombaž** za strojno pletenje in za vsakovrstna ručna dela se dobi v veliki izbiri in po najnižjih cenah pri tvrdki Karel Prelog, Ljubljana, Stari trg 12 in Gosposka ulica 3. 119T

— **Avtomobilski iz Celja v Solčavo** vozi vsako sredo, soboto in nedeljo. Odhod iz Celja v sredo ob 16., v soboto ob 18. in v nedeljo ob 5., po potrebi tudi še zvečer ob 19. ur. Odhod iz Solčave v sredo ob 19., v soboto ob 20.30 in v ponedeljek ob 5., po potrebi tudi v nedeljo ob 16. Vožnja traja v vsako smer dve uri in pol. Avto ima prostora za 12 oseb in vozil, ako se je prijavilo najmanj 10 oseb. Cena za osebo tja in nazaj 160 Din. — Enaki izleti so možni vsak dan tudi na Dobrovo, v Rogaske Slatine, Laško, Rimske Toplice itd., ako se prijavijo najmanj 10 oseb. Cene za Dobrovo 38 dinarjev, Rogaske Slatine 75 Din; Laško 22 Din; Rimske Toplice 45 Din za osebo tja in nazaj. Naročila sprejema in vozovnice izdaja Tujsko - prometna pisarna v Celju.

— **Najnovejša bluze:** Kristof-Bužar

— **Petrov dan v Rogaske Slatine.** Jadranska Straža priredi v Rogaske Slatine »Petrov dan« z bogatim sporedom dne 11. julija t. l. ne pa 15., kakor je bilo pomotoma javljeno v časopisih. Na predvečer svečana razsvetljava zdravilišča.

— **Zrelostni izpiti na državni realni gimnaziji v Novem mestu** so se vršili od dne 15. do 24. junija. Predsedoval jim je kot ministrski odposlanec oblastni inšpektor g. Josip Weste. Izpite je z ugodnim uspehom dovršilo 15 kandidatov, štirim se je dovolil ponavljalni izpit v jesenskem roku. Aprobirani kandidati so: Franc Ber-

gant, Franc Colarič, Alfred Fischinger, Marija Gunde, Serafin Hrovatin, Rudolf Jenko, Andrej Jarc, Josip Kos, Josip Malerčič, Anton Mišič, Vladimir Pečenko, Vinko Preželj, Milan Tosič, Franc Spenđal in Fran Vogrinč.

— **Požar.** Iz Žetel nam poročajo: V nedeljo ponoči okrog 22.30 je izbruhnil ogenj na dosedaj še nepojasnjen način pri posestniku Francu Steinekerju ter upepelil gospodarsko poslopje in hlev do tal. Zgorelo je več posode, kakor tudi še dobro ohranjeni sadni mlini in drugo. Le pridnim rokam se je zahvaliti, da se ni vnela tudi hiša, ker so jo skrbno polivali z vodo. Vso pohvaljo je zaslužil tukajšnji učitelj g. Koželj, kakor tudi gostilničar g. Svehček ter nastavljenec trgovca g. Čvetka in drugi.

— **Somiljenikom Jugoslovenske Matice v Mariboru!** V smislu sklepa zadnjega obšnege zborna bo prirejala podružnica Jugoslovenske Matice v Mariboru izlete v okolico, zlasti pa v obsejane ogrožene kraje, da širi nacionalno misel in ljubezen do naroda. Prvi izlet se vrši v nedeljo, dne 4. julija v Jarenino, kjer priredi tamkajšnja agila podružnica Jugoslovenske Matice domači domovinski praznik z obširnimi sporedom. Iz Maribora bo vozil ojačen vlak ob 13 in četrti uri, ki se vrača v Maribor okoli 22 ure. — Dne 11. julija pa se vrši izlet v Šmarjeto ob Pesnici. Vabimo vse somiljenike Jugoslovenske Matice v Mariboru in okolici, da se udeležijo omenjenih izletov v čim večjem številu. Posebno dobrodošla so pevska društva.

— **Na Državnem osrednjem zavodu za ženski domači obrt v Ljubljani, Turjaški trg 4/I,** se vrši vpisovanje gojek in hospitant od 30. junija do 2. julija 1926 vselej od 9. do 12. ure dopoldne in ne od 28. do 30. junija, kakor je bilo to pomotoma javljeno.

— **Podpornemu društvu slepih v Ljubljani,** Wolfova ulica 12, so darovali: Gospa M. M., tu 200 Din, dva gospoda na abiturientskem večeru v Celju 110 Din, mestno županstvo Brežice ob Savi 100 Din, Prva dolenska posojilnica Metlika 200 Din, g. Karol Arlič, mestni kaplan, Brežice ob Savi, zbirka, 300 Din, zapuščina od g. Snaj Jožef, poslal g. dr. Josip Krevl, Litija, 21.75 Din. — Vsem plemenitim darovalcem se kar najiskrenejše zahvaljuje odbor.

— **Iz Fina batistato perilo in vse vrste predpisovk** priporoča Kristof-Bužar.

— **P. N. TRGOVCI IN INTERESNI** TI V CAJUI Vabimo vas na ogled našega razstavnega prostora v paviljonu H št. 461 do 465. Najrazličnejše čajne mešanice v originalnih zavrtkih s poznano zaščitno znamko »BUDDHA« si lahko ogledate in zahtevate podatke in informacije. Opozorjamo tudi na originalno propagandno knjžico, ki jo je izdala Tea Import, družba z o. z., Ljubljana.

Ob priliki LJUBLJANSKEGA VELESEJMA posetite tvrdko **I. PREMELČ LJUBLJANA, DALMATINOVA ULICA ŠTEV. 13.** Specijalna veletrgovina volnenih in svilenih robcev, šerp in modnega blaga. 4772

Iz Ljubljane

— **Iz Živilski trg po praznikih.** Pestra slika se je nudila danes obiskovalcu trga od Franciškanskega do Zmajčevega mostu. Takol, ko zavijete od mosta po obrežju, začnejo bosanskega dudarja, ki s svojo dvojno dudlo igra in vabi deco, da si kupi lastnorodno pripravljene piščalke in pa palice s sekiricami, v katerih je piščalka. A v tem te že obsuje mladina iz okolice, ki ti nudi pestro cvetje in zelenje. Nato par metrov železine, ročno izdelanega kuhinjskega orodja, paviljon za časopise, krasna cvetličarna in že si na sadnem trgu, kjer še vedno prevladujejo češnje, domače in vipsavke, po 4 do 6 dinarjev, krasne hrustavke po 6 Din, višnje pa po 10 Din za kg. — Dobe pa se že tudi hruske, seveda bamaške, po 4 Din, marelice po 10 do 16 Din in breskve po 20 Din za kg. Vmes je tudi par kosar gob listič, vendar pa je letos gob jako malo in so zato tudi precej drage. Na zelenjavnem trgu, ki je bil polno zastavljen, se je dobila različna solata v glavah in v štručah, domače zelje, glava 2 Din, novi krompir — starega sploh ni več na trgu — grah, karfiol, paradizniki (10 Din kg), kumare po 3 do 4 Din, jedilne buče 10 Din kilogram in gorenjsko zelje po 8 Din. Tudi rdečih jagod in borovnic je bilo vsepolno na trgu. Na posebnem oddelku se je dobila različna perutnina, piške po 35 do 40 Din, jajca so bila po dinarju. Dobilo se je tudi domače maslo, sir in skuta. Posebno živahen je bil tudi cvetlični trg, kjer je bilo vseplošno domačega cvetja in zelenja in pa krasnih vrtnarskih cvetlic vrtnic, šmarnic in drugega cvetja.

— **Iz Gerentski svet bi zdaj,** ko se regulira mestni del Vodmat, dobro storil, ko bi pozval hišne posestnike ob Martinovi cesti, kjer pasira dan na dan cela vrsta pogrebov, da dajo urediti svoje flovnate hodnike pred hišami, kar bi pač ne stalo veliko. Na vojvode Mišiča cesti je desni hodnik zanemaren in en del se stravo zaraščen, zato naj se uredi tudi ta.

— **Iz Trnovski most čez Gradaščice** pred trnovsko cerkvijo bodo, kakor nam poročajo, po dovršeni regulaciji Gradaščice, ker bo tam struga poglabljena in razširjena, odstranili ter mesto lesenega postavili nov most železne konstrukcije. Baje se nadomešči tudi lesena sedanja brv pri Kolizej z močnejšimi mostičem.

Vsak, ki pride v Ljubljano, naj si ogleda

1979

RAZSTAVO BLAGA

na Krekovem trgu št. 10, pri TEKSTILBAZARJU v pritličju in prvem nadstropju.

Da dokažemo nizke cene, navedemo tu cene nekaterih blaga:

Modni batist po Din 5.— meter
Prav dobra kotenina 8.—
Fino belo platno 10.—
Močni kambrik 10.—
Močni cefir 10.—

Stofi, kamgarni in drugo blago cenejše kakor povsod.

TEKSTILBAZAR v Ljubljani, Krekov trg šte. 10.

— **Iz Otroško igrišče »Atena«** pod Tivolijem naznanja, da se 30. junija prične vpisovanje za počitnice. Otroci bodo pod nadzorstvom odbornice-učiteljice, katere nam je porok, da bo igrišče odgovarjalo njega ciljem. Sprejemajo se otroci obojnega spola do 12 let. — Mesečni prispevek le 20 D tako, da je igrišče pristopno vsem slojem. Prijave se sprejemajo na igrišču.

— **Iz Državna pomožna šola v Ljubljani.** Vpisovanje novih učencev in učenk se vrši v petek, dne 2. julija t. l. od 2.—5. popoldne na Colzovi cesti (Graben) št. 5. Učencem in učenkam, ki so že dosedaj obiskovali šolo se ni treba posebej prijavljati.

— **Iz Sestanek vseh skavtov in planink,** ki se udeležijo taborjenja v Bohinju, je jutri, v četrtek ob 18. Taborni svet je istega dne ob 10., katerega naj se udeležijo vsi taborni funkcionarji in vsi četovodje, ki se mislijo udeležiti bohinjskega tabora. Sestanek udeležencev tabora na Krku je pa v sredo 30. junija ob 18. Vsi sestanki so strogo obvezni za prizadele!

— **Iz »Zmaj« Zagreb.** Največja, jako dober sloves uživajoča, staropoznana zagrebška tvornica železnega pohištva »Zmaj« razstavlja tudi letos na ljubljanskem velesejmu svoje praktično železno pohištvo v modernem belim emajlu. Železne postelje so čiste in zdrave. Obiskovalci se izredno zanimajo za tovrstno pohištvo in je tvrdka sklenila že prvi dan večja naročila. 1983

— **Iz Gostilničarje in restavracije** opozarja »Brezalkoholna Produkcija« na II. tečaj o brezalkoholni uporabi grozdja in sadja, ki se vrši od 4. do 6. julija. V njihovem lastnem interesu je, da se ga udeležijo.

— **Iz Splošno znana tvrdka** Julio Meini, uvoz kave, priredi v svoji podružnici v Ljubljani, Selenburgova ulica 3, v sredo 30. junija, v četrtek 1. julija, v petek 2. julija in soboto 3. julija t. l. brezplačno poskusno kuhanje kave. Najljubnejše Vas vabimo in prosimo, da pripeljete tudi Vaše znanca s seboj. 671n

— **Iz Grozdni sok (brezalkoholno vino)** se dobi v paviljonu »Brezalkoholne Produkcije« na velesejmu (nasproti srednje paviljona E). Kdor ne verjame, da se da vino ohraniti brez alkohola vse leto, naj se o tem prepriča. Toči se tudi v brezalkoholni gostilni na Rimske cesti, Pred igriščem.

— **Iz Jeklene valjane zastore** ter vsa ključavničarska dela izvršuje ter se priporoča za cenjena naročila ključavničarstvo Avgust Martinčič, Ljubljana, Rimska cesta 14. — Glej današnji inšerat na zadnji strani!

— **Iz Najboljša štalerska in dolenska vina** se točijo na veseljem prostoru velesejma, paviljon Fr. KHAM, delikatese, specerija in vinarna, Miklošičeva cesta 8.

— **Iz Veliko ljudsko veselico** priredi Olepševalno društvo v Rožni dolini v nedeljo 4. julija na Strelišču pod Rožnikom. Zelo zanimiv in bogat spored. Godba, ples. Začetek ob 15. (3.) uri. Ker je čisti dobitek namenjen za olepšavo potov v Rožni dolini in na Rožnik, se priporočamo za mnogobrojni obisk.

— **Iz Naša se je damska torbica** z manjšo vsoto denarja, robčkom z monogramom in ključem. Dobi se na Bregu, krojačnica g. Kreča.

— **Iz Nabavljana za državnih namenečencev** v Ljubljani vabi svoje člane k nadaljevanju rednega občnega zborna, ki bo v sredo 30. junija t. l. ob pol 20. uri v Mestnem domu v Ljubljani. 682

— **Iz Otroške obleke.** Kristof-Bužar.

— **»Čajanka!«** Zahtevajte povsod najzadnjejsje čajne mešanice »Čajanka«. Glavna zaloga pri tvrdki Franc Kovač, Ljubljana, Hlenova ulica 19. 114/T

Iz Celja

— **c Vidov dan smo v Celju,** kakor vsako leto, tudi letos primerno proslavili. Mesto je bilo odeto v zastave. V farni cerkvi se je ob 9. vili slovesni rekvljem, kateru so prisostvovali zastopniki oblasti ter mnogo občinstva. Trgovine so bile zaprte le med službo božjo, dočim je delo skoro v vseh obratih počivalo. Ali ne bi že vendar enkrat bilo definitivno urejeno vprašanje zapiranja in odpiranja trgovin ob državnih praznikih, da se ne bodo ti prazniki praznovali v vsakem kraju drugače?

— **c Prisega voljaških obveznikov,** starejših letnikov, ki še niso položili vdanostne prisrge, se je vršila na praznik 29. t. m. dopoldne na dvorišču meščanske šole v Vodnikov ulici.

— **c Prihodnji mesečni živilski sejem** se bo vršil v ponedeljek 5. t. m. v Celju. Priženejo se lahko tudi konje. Delile se bodo zopet običajne nagrade.

— **c Lep vodnjak** je postavilo v mestnem vrtu ob poti proti vodometu Olepševalno društvo.

— **c Odbor za renoviranje Marijine cerkve** se je ustanovil v Celju. Namen ima, zbrati potrebna sredstva za popravila. Cerkev, ki je za mesto zgodovinska stavba, je že v skrajno desolatnem stanju, posebno zvonik že skoro razpada. Cerkev je bila

nekadaj samostanska cerkev oo. minoritov in je za časa celjskih grofov služila za grobnico. V steni glavnega oltarja so še danes mrtvaške glave celjskih grofov, med njimi tudi glava zadnjega grofa Ulrika. Če bo odbor našel naklonjenost občinstva, se bo posrečilo rešiti to zgodovinsko stavbo razpada.

Danes

PARIŠKA IGRAČKA

(Le bijou de Paris.)

z Lil Damita.

Predstave ob 4, 6, 8. in 9. uri.

Kino Ideal.

Vse naj se skrije

pred izdelki tovarne »Mirim« čokolade.

Borba proti alkoholu

Na protialkoholnem dnevu, ki se je vršil sredi tega meseca v Ljubljani, so bile formulirane in sprejete naslednje najnужnejše in najaktualnejše zahteve:

I.

Zaščita dece pred alkoholom.

Obče delovanje alkohola v zdravstvenem in socialnem pogledu najbolj učinkuje v mladostni dobi. Neodporni mladi organi in neinformirana mladeniška duša mu najlažje podležejo.

Ta faktor je pritisnil vse kulturne države, brez oziroma na treznostni pokret, da v interesu svoje bodočnosti zaščitijo mladino pred alkoholom.

Tudi naša država je spoznala važnost zabranitve alkoholne pijače mladini. Z naredbo Ministruva narodnega zdravja z dne 7. julija 1919 br. 3712 je zabranila točenje pijače deci pod 16. letom. Na žalost je ta odredba ostala le na papirju.

Prepričani, da naša zemlja ne bo srečna, dokler bo njena deca popivala, prosimo pristojne državne faktorje, da spoznajo važnost, da se ta naredba prevede tako, da bomo imeli novo, srečno pokolenje brez alkohola.

II.

Abstinenčna vzgoja v šoli.

Poleg staršev mora biti šola najagilnejši faktor v borbi proti alkoholu. Kajti ona vzgoja nove generacije, njeni sledovi se poznajo v najširših plasteh naroda. Tudi ministru prosvete je spoznalo to dejstvo in je s svojo naredbo, št. 4041, z dne 30. IV. 1920, zapovedalo šolam, da skrbijo, da se nim poverjena mladina pouči o alkoholnem vprašanju. Temu je posvečen tudi: treznostni dan. Poleg tega je državna oblast zapovedala, da se iz šolskih knjig očistijo vsi spisi, ki bazirajo na principu alkoholizma. Na žalost pa te naredbe niso točno izvršene.

Pa tudi s striktnim izvrševanjem dosedanjih naredb se ne bi dosegel cilja, za katerim gremo: Za njegovo zmago so potrebni živi ljudje.

Zahtevamo torej, da se pri ministru prosvete osnuje poseben oddelek za treznostno odgojo mladine, kateremu naj bo cilj, da detaljno izvrši antialkoholne naredbe v šoli.

Nadalje zahtevamo, da se vsaj v vsaki srednji šoli nastavi po en učitelj, ki bi gledal, da se zavodu poverjena mladina odgoji v antialkoholnem duhu. Njegovo delo pa naj bi se ujemalo s propagando organizacije »Trezne mladine«!

III.

Državna oblast in alkohol.

Prosvetni napredek je pritisnil vse narode, da so se začeli baviti z vprašanjem alkoholizma. Najsrečnejši narodi so privedli svoje države na sistemo prohibicije, t. j. na občo prepoved proizvodnje in trgovine alkohola. No, ni na svetu kulturne države, ki ne bi hotela omejiti alkoholizma, že tudi to ne vrše povsod enako.

Tudi naša država ni mogla ostati ravnodušna proti temu velikemu vprašanju. Celu ustava nalaga naši državi, da se bori proti alkoholu. Za izvrševanje tega principa obstoje gotove naredbe, kakor: narodna o prepovedi točenja pijač pijancem, prepoved uporabljanja alkohola v železničarski službi, odredba o postavljanju pijancev pod kuratelo in končno restriktivno obdavljenje alkohola.

Triumf sokolskega naraščaja v Pragi

Oduševljen sprejem jugoslovenskega naraščaja. — Nepopisen vtis javne telovadbe, pri kateri je nastopilo po 15.000 moškega in ženskega naraščaja. — Nad 120.000 gledalcev. — Krasen uspeh naraščajske vrste Ljubljanskega Sokola.

Praga, 29. junija.

Slavnostni dnevi sokolskega naraščaja so za nami. Od nedelje dalje so se vršile na Stadionu veličastne tekme naraščaja, katerih se je udeležil tudi naraščaj jugoslovenskega Sokola.

Prihod in sprejem naših naraščajnikov v zlati Pragi je bil prava manifestacija sokolske misli. Praga se je prav skrbno in marljivo pripravljala, da sprejme v svoje okolišje jugoslovenske goste čim bolj priščno. V najširših slojih prebivalstva je vladalo nenavadno veliko zanimanje za prihod jugoslovenskega naraščaja. Sprejem na Wilsonovem kolodvoru je bil veličastna manifestacija sokolske ideje. Na vseh postajah od meje republike do Prage je bil naš naraščaj povsod pozdravljen. Lokomotiva je bila okrašena z zelenjem in jugoslovenskimi zastavami.

Kmalu po 11. dopoldne je v soboto poseben vlak privozil na veliki Wilsonov kolodvor. Sokolska godba je zasvrala jugoslovensko državno himno in na kolodvoru zbrani praški naraščaji so izrekli svojim bratom in brcem: »Zdravo! Zdravo! Zdravo!« Na kolodvoru je goste pozdravila ČOS s starostjo dr. Scheinerjem na čelu, osobje jugoslovenskega poslanstva in konzulata ter zastopniki Čehoslovaške »jugoslovenske Lige. Po medsebojnih pozdravih se je nato formirala velika povorka, ki jo je otvoril jugoslovenski sokolski naraščaj. Praga se je zavidila nad krasnimi, čilimi in krepkimi postavami Jugoslovenov. Po ulicah so bili povsod oduševljeni pozdravljeni. Sprejeto je krenil po Vaclavskem trgu do deške šole v Jindřichovi ulici, kjer so bili naraščajniki nastanjeni.

Starosta dr. Scheiner je pozdravil jugoslovenski junaki naraščaj s toplimi besedami, naglašajoč: »Nadejam se, da odnesete iz zlate Prage najlepše spomine, zlasti spomine na narod, ki vas ljubi, ki zvesto stoji na vaši strani in bo to zvestobo ohranil vedno tudi v bodočnosti. Zdravo!«

V imenu jugoslovenskega naraščaja se je za krasni sprejem zahvalil brat J. Vilfan, povdarjajoč: »Prihajamo k vam, da vam vrnemo poset 1. 1922. Vedeli smo in smo bili prepričani, da bomo bratsko sprejeti, toda to, kar smo danes doživeli, prekaša daleč vse naše pričakovanje. Naše ulice, vaši domovi in strehe vaše zlate Prage so nas povsod pozdravljale. Za izkazano ljubav vam ključemo v imenu jugoslovenskega naraščaja: Zdravo! Zdravo! Zdravo!«

V imenu Čehoslovaške »jugoslovenske Lige je naraščaj pozdravil generalni konzul dr. Otakar Beneš, na kar se je končno zahvalil starosta JSS brat Gangl s sledečimi besedami: »Prišli smo iz slovanskega juga na slovanski sever, iz sokolske države v sokolsko državo. Prišli smo v svoj lastni dom! Obrnjen k naraščaju ga je pozival, naj zvesto brani ideje Tyrseve in Fügnerjeve.

Mogočno so po pozdravih odmevali sokolski klici: »Zdravo! Zdravo! Zdravo!«

V nedeljo so se pričeli javni nastopi sokolskega naraščaja. Točno po programu so se vršile razne tekme, katerih se je udeležili tudi jugoslovenski naraščajniki. Naše vrste so pri teh tekmah dosegle neobičajno krasne uspehe. Po doslej objavljenih rezultatih si je v tekmah priborila prvo mesto vrsta župe J. Machala iz Brna, drugo mesto je bilo priznано vrsti Ljubljanskega Sokola.

Od 190 čeških sokolskih društev se je udeležilo tekem 176. Poleg čeških društev je nastopilo pri tekmah devet jugoslovenskih sokolskih društev, ki so

se razvrstila takole: 1. Ljubljana Matice 301,50 točk, 2. Celje 284, 3. Karlovec 281,50, 4. Sušak-Reka, 5. Mostar, 6. Kranj, 7. Maribor, 8. Ljubljana II. in 9. Zagreb I.

Med posamnimi tekmovalci so v petoboju zmagali naslednji jugoslovenski naraščajniki: 1. Čurč-Hajredin, Mostar in Vladimir Zupan, Ljubljana; 2. Branko Dobravec, Celje; 3. Slavko Štepančič, Celje; 4. Antosiewicz, Ljubljana; 5. Božo Vrančič, Ljubljana; 4. Fedor Korke, Ljubljana; 5. Oton Miklavčič, Ljubljana.

Praške ulice je naravnost poplavila sokolska mladina. Povsod, kamor se je človek obrnil, je opazil skupine sokolskih naraščajnikov in naraščajnic. Ob 9. dopoldne je bil z Vaclavskega trga po glavnih praških ulicah veličasten sprevod. Še veličastnejši pa je bil opoldanski nastop celokupnega čehoslovaškega in jugoslovenskega naraščaja. Nad zlato Prago se je razlilo bleščeče junijsko vreme. Sonce je pozlatilo strehe, a Stadion za Strahovsko brano se je že v prvih popoldanskih urah spremenil v pravo mravljino. Vse tribune so bile do zadnjega sedeža zasedene. Površna cenitev navaja, da je bilo na Stadionu nad 120.000 gledalcev. Prvičkrat se je ogromno telovadišče napolnilo s 15.000 telovadci in privkral v letosnjih vsesokolskih prireditvah je pristojno veličastni telovadbi in nastopu ogromno število inozemcev, ki so bili nadvse presenečeni in niso mogli verjeti, da je mogoče, kar so zrl pred seboj. Prispeli so zastopniki slovanskih in neslovanskih narodov.

Nedelja, ki je bila posvečena sokolskemu naraščaju, je pokazala silno notranjo silo in moč sokolske ideje. Vse vaje so bile izvedene z občudovanja vredno preciznostjo in ogromni terimpozantni aparat Sokolov naraščajnikov, odnosno naraščajnic je nastopal v največje zadovoljstvo in priznanje nepreglednih vrst gledalcev. Javnemu nastopu naraščaja so prisostvovali prezident republike T. G. Masaryk, ki je bil od naraščaja najpriščneje pozdravljen, člani čehoslovaške vlade, diplomatski zbor in drugi dostojanstveniki.

Strel iz topa je opozoril naraščaj, da naj vkoraka na obširno telovadišče. Naraščajnice so v kolonah po 80 vrst prikorakale na telovadišče. Hitro so se kolone razvrstile in spremenile v pravo plavo morje. To polje ritmično valovi, se premika ziblje in vzpenja ob zvokih mogočne godbe. Petnajst tisoč mladih teles se je strnilo v eno samo telo. Vtis ni mogoče popisati.

Po odhodu ženskega naraščaja so vkorakale na telovadišče mogočne falange bronastih teles naraščajnikov. Bilo jih je 14.400. Hitro in disciplinirano so izvajali vsako vajo. Pogled na njih zdrava telesa, oblečena le v kratke rjave hlače, je bil naravnost diven. Zadnja točka je bila simbolična vaja, predstavljajoča delo, borbo in končno zmago. To vajo je zaključil mogočen naraščajniški zbor s koralom: »Brani resnico, ljubi domovino, ne želi suženjstva in službi narodu!«

Na večbališču se je nato odigral gimnastični diven prizor. Jugoslovenski naraščaj je poklonil svojim bratom, čehoslovaškemu naraščaju krasno zastavo. V prisotnosti staroste JSS brata Gangla in pred ložo predsednika republike G. T. Masaryka. Ob izročitvi prapora je nagovoril češki naraščaj jugoslovenski naraščajnik Vilfan, na kar se je v imenu ČOS zahvalil dr. Scheiner. Vsi so naglašali bratsko slogo, zvestobo in ljubezen, ker edino na ta način bodeta oba zvesta si slovanska naroda premagala vse ovire in vedno

triumfirala nad nasprotniki. Viharno je množica pozdravila tudi govor staroste JSS brata Gangla, ki je vzklil predsedniku republike: »Živel br. Masaryk! Živela republika!« Sledile so burne in dolgorajne ovacije in ploskanje.

Zvečer je bila v Mestnem domu prirejena na čast jugoslovenskemu naraščaju intimna zabava, ki je ravnotako uspešno neprislovanja dobro.

Jugoslovenski naraščaj je v imenu ruskega Sokola pozdravil starosta ruske sokolske zveze prof. dr. D. N. Vergun. V imenu našega poslanstva je naraščaj pozdravil novinarški ataše g. S. Kličič, za konzulat pa generalni konzul g. Kašič.

Nastop je potekel brez nesreč in brez incidentov.

Pred odhodom članstva JSS v Prago

Vse priprave za udeležbo našega članstva na zletu v Pragi so končane. Župe in društva so bila točno in v podrobnosti informirana o zletu potom »Sokolskega Glasnika«, okrožnic in časopisla. Na njih je sedaj, da se pripravijo na odhod. Vsak se mora zavedati, da se udeležiti zleta kot Sokol, da je kot tak potrjen sokolski disciplini, ki jo je brezpogojno dolžan spoštovati. Župe in društva morajo vsestransko informirati svoje članstvo o potovanju in o zletu sploh. Pokazati in dokazati moramo našim severnim bratom in ostalemu svetu, ki prihiti na zlet, da smo pravi Sokoli! —

Telovadna prireditev JSS

Na praznik Sv. Petra in Pavla se je vršila na letnem telovadišču Ljubljanskega Sokola javna telovadba nekaterih izbranih telovadcev ljubljanskih sokolskih društev. Za prireditev se je oddolil JSS par dni pred nastopom in ker se vsled tega ni moglo organizirati dovolj reklame, je obiskalo telovadbo razmeroma le malo občinstva. V častnem številu je bila zastopana naša vojska. Telovadbo je vodil seveznik načelnik hr. dr. Murnik in sodelovala je vojaška godba pod vodstvom g. dr. Cerina. — Najprej je nastopilo 12 telovadcev s kratkimi vajami na treh bradljah. Za njimi je izvajalo devet telovadcev dr. Murnikov »Turško koračnico«, telovadni ples na Beethova novo skladbo iz Atenskih razvalin. Turška koračnica je vzbudila svojčas že na akademiji sokolskega društva Ljubljana II splošno pozornost in zanimanje. Bratje, Srešen, Jeršek, Primožič, Vidmar in Osvald so izvedli vsak po eno vajo na drogu in nato na krogih. Zadnja točka sporeda je bil dr. Murnikov »U boj« telovadni ples na Zajčev skladbo. Z njim so nastopili trije kareji po devet telovadcev (Ljubljana, Zagreb, Beograd). Vsi bratje, ki so nastopili dobro, so želi navdušeno priznanje in pohvalo. Z nekaterimi točkami navedenega sporeda nastopijo naši Sokoli na vsesokolskem zletu v Pragi. — Končno naj prosimo in opozorimo sokolsko Ljubljano, da vrže svoj pogled redno tudi na sokolsko rubriko v našem časopisju, da ne bo treba dati vsake sokolske prireditve tudi na velik in drag izvenčasopisen reklamni boben. P. S.

Društvo za zgradbo sokolskega doma v šiški se trudi z vso poštvenostjo, da spravi čimprej šišenskega Sokola pod streho, ki mu je tako nujno potrebna. Stavbnišče je kupljeno in treba je še stavbe — sokolskega doma, v katerem je telovadnica najvažnejše vprašanje. Telovadeče članstvo mora dobiti nujno prostor, kjer naj telovadi, kajti obstoj in razvoj šišenskega sokolskega društva je odvisen predvsem od tega. Sokolski dom pa bo tudi nova trdnjava sokolske misli.

Da dokaže zgoraj imenovano društvo svojo resno voljo za čimprejšnjo realizacijo svojega cilja in da dvigne fond za zgradbo, priredilo je na Vidov dan na telovadišču Ljubljanskega Sokola javno telovadbo z veselic. Pri javni telovadbi so bratsko sodelovala in pomagala ostala ljubljanska društva in pripomogla, da so izpadle telovadne točke v zadovoljstvo vsega navzočega občinstva. Nastopili so vse oddelki: deca, naraščaj in člani ter članice s prostimi vajami in nekateri oddelki na orodju. — Sodelovala je godba sokolskega društva Ljubljana I. pod vodstvom brata Švajgerja.

Izšla sta 10. in 11. številka »Sokolskega Glasnika«, uradnega glasila JSS, a sledečo vsebino: Sokolska poba na Lyonu. — Brat Djordje Bugarski. — Iz starešinstva JSS. — Iz organizacije JSS. — Iz župa. — Razno. Ti dve številki imata prilogi »Jugoslovenski Sokol« in »Prednjak«. V prvi prilogi je vsebina: dr. Viktor Murnik: Držite se uspravno! — Jaša Menadović. — Franjo Telc. — Pregled. — Književnost. Vsebinska »Prednjak«: Tekmovalni red za tekme članov na VIII. vsesok. zletu v Pragi leta 1926. — Tekmovalni red za tekme članice na VIII. vsesok. zletu v Pragi l. 1926.

Čehoslovaški profesorji kot sokolski delavci se udeležujejo zelo pridno in pošteno v sokolski organizaciji. Kot zglej naj navedem profsorski zbor tešinske reformne realne gimnazije, ki šteje 16 članov. Od teh deluje v okoli 14 profesorjev, in sicer 1 kot podstarosta, 1 kot načelnik, 2 prosvetarja, 1 tajnik, 1 matičar, 2 vodnika deca, 1 odbornik, ostali kot telovadci. — A pri nas?

Jugoslovenski-čehoslovaški večer na praškem zletu namerava prirediti naše Sokolstvo ob priliki vsesok. zleta v Pragi. S tem bi se ustreglo gotovo vsem jugoslov. udeležnikom zleta, da se vsaj en večer zberejo na določenem prostoru. Ta večer bi se priredil po našem nastopu, kraj naj določi ČOS. Program za ta večer se bo pravočasno sestavil; sodelovala bi godba naše kraljeve garde, ki pojde tudi v Prago.

Sokolstvo in sport. Načelnstvo ČOS je zavzelo važno stališče Sokolstva napram sportu v tem pogledu, da nobena sokolska organizacija edinica kot taka ne more biti član sportnih društev; sporne panoge pa se lahko goje v okviru Sokolstva pod vodstvom prednjačjih zborov. — Na to važno in košljivo zadevo se o priliki še povrnemo.

Vsesokolskega zleta v Pragi se udeležimo v kroju! Sleherni Sokol mora ljubiti sokolski kraj in ga obleči, kadar je to za ukazano. V njem nastopaj resnično kot Sokol, to je tvoja in nas vseh dolžnost. Kako številčno močni in pripravljeni smo prišli v Prago, bodo v dokaz naši kroji! Opozorjamo, da udeleženci brez kroja ne bodo imeli niti izdaleka onih ugodnosti, kot vsi oni v kroju.

Vsa sokolska društva opozarjamo in prosimo, da še v teh zadnjih dneh priprav-

ljajo svoje članstvo za Prago. Razložite jim pot iz Jugoslavije v Čehoslovaško, pripovedujte jim o zlati Pragi, o bratski čehoslovaški zemlji itd. Naše članstvo mora priti v Čehoslovaško pripravljeno!

OBLEKE

astnega izdelka Vam nudi

NAJČENEJE

os. Roji na, Ljubljana, Aleksandrova 3.

Taborenje ljubljanskih skavtov

O, zlatih dni spomin.
me vleče na planine,
po njih srce mi gine,
saj jaz planin sem sin!
Tedad nazaj,
nazaj v planinski raj!

(S. Gregorčič.)

Tudi letos odidejo začetkom julija ljubljanski skavti na taborenje v divno lepi planinski kotiček — v Bohinjsko. Živeti nekaj tednov sredi svobodne prirode, pod lepimi planinami, ali ni to najlepše? Tu bomo uživali lepo naravo in krepili telo ter duha za bodoče delo.

Zivljenje v taboru poteka v strogem redu in po naših lepih zakonih, ki harmonično goje dušo in telo. Vadijo se v zasledovanju kart in spoznavanju terena, v gospodarstvu in kuhinji; dalje se vadijo v obvezovanju ranjenec ter splohi v prvi pomoči. Kar je pa glavno, na taborenju se kleše in lači njih značaj in volja.

Ko zaide sonce in se začne užigati zvezde na nebu, tedaj se začne zbirati izvidniki okoli tabornega ognja. Ko se vsede starešina na svoj sedež in hi grmadi pristopni varuh ognja — tedaj vtihtine vse in sredi ognja oblake grmado. Nato se vrše predavanja, deklaracije in petje. Ko pa brat taborovodja zatrobi, tedaj vtihtine vse. Nastopi trenutek molka. Samo prasketanje ognja se čuje. To je najlepši in najsvečanejši trenutek skavtskega življenja v taboru. So kriki: »U—ha—be! — Mi— smo iz džun—gle!« in vse se razide k počitku. Ves tabor, razen straže, počiva...

Skavt.

DANES-DANES-DANES!!

ELITNI KINO MATICA.

8 velikih dejanj šale in smeja

JUTRI! V četrtek: JUTRI!

Buster Keaton

(človek, ki se nikdar ne smeje)

ELITNI KINO MATICA.

PALMA

KAVČUKASTE PETE IN PODPLATE nosite ob vsakem vremenu. »PALMA« ni razkošje ker daje elastično ugodno bojo, ter je vsakemu praktičnemu in varnemu človeku neobhodno potrebna tembolj, ker je mnogo bolj trajna in cenejša kakor usnje. Ena polkurnja vas brž prepriča. Odtlej ne boste hoteli več nositi čevljev brez »PALME«.

Modroce
afrik, žimnate in fino volnene ter vse drugo
TAPETNIŠKO POHISTVO
kupite najceneje pri tvrdki
Rudolf Sever
Ljubljana, Gospodarska 6.

Luka Vilhar
urar 1943

se je preselil
iz Kopitarjeve ulice na
Dunajsko c. št. 12

Gospod posodi
2-3000 Din sprotajni
gospodski proti varno
sri. — Ponudbe na upravo
»Slov. Naroda« pod
»Primerne obresti/1956«

Vdova s hčerko
išče s hčerko isto stano-
vanje sobe s kuhinjo. —
Ponudbe pod »Vdova
1957« na upravo »Slov.
Naroda«.

Austro Daimler
4 cil. 50 HP s šestimi se-
deži v najboljšem stanju,
prvo vrstna karoserija —
ceno naprodaj. — Na-
slov pove uprava »Slov.
Naroda«.

Klaviři I
Tovarna in zaloga klavirjev, prvovrstnih instrum. rucnotov različnih tvrdk, kakor tudi lastnih izdelkov. Poseben oddelek za popravila. Uglaševanje in popravila za Glasbeno Matico, Konservatorij in za druge institucije se izgotavljajo od moje tvrdke. Točna postrežba, zmerne cene, tudi na obroke. — Izdelovalec klavirjev R. Warbinek, Hilšerjeva ulica 5, Ljubljana. 1946

STAMPILJE
T. RABIČ
Ljubljana
KOLOVORSKA UL. 28

Pletilni stroj
v popolnoma dobrem stanju se glede opustitve po jako ugodni ceni prod. Izve se pri: Klun Janko, trgovec v Slovenj. gradu. 1770

Prometni zavod za premog d. d.
v Ljubljani — prodaja 21-7
:: premog ::
iz slovenskih premogovnikov
vseh kakovosti, v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov za domačo uporabo kakor tudi za industrijska podjetja in razpečava na debelo
inozemski premog in koks
vsake vrste in vsakega izvora ter priporoča posebno prvovrstni čehoslovaški in angleški koks za livarne in domačo uporabo, kovaški premog, črni premog in brikete
Naslov: PROMETNI ZAVOD ZA PREMOG d. d.
v Ljubljani, Miklošičeva cesta 1/1

Posetnikom velesejma
priporoča
FRANC BERNIK
tovarna klobukov
LJUBLJANA
svojo veliko zalogo moških in damskih klobukov
Paviljon „H“ št. 411 — 413 — 415

Veliko stanovanje
obstoječe iz 4 sob, z vsemi pritliklinami, odda takoj v najem Okrožni urad za zavarovanje delavcev v v svojem novem uradnem poslopiju na Miklošičevi cesti št. 20 — Vse potrebne podatke dobe zainteresirani v pisarni tajnika urada Miklošičeva cesta 20, I. nad. soba št. 201

Inserirajte v »Slov. Narodu«!

Gospodarstvo

Stanje Narodne banke

dne 22. junija 1926

Razlika v pri-	
meri s stanjem	
dne 15. junija	
Aktiva:	
Kovinska podloga	427,4 ± 3,4
posojila	1.273,5 — 6,7
račun za odkup kronskih	
novčanic	1.151,9
račun začasne razmenjave	349,1
državni dolgovi	2.966,3
vrednost državnih domen,	
zastavljenih za izdajanje	
novčanic	2.138,3
saldo raznih računov	519,5 ± 19,2
Skupaj	8.826,3
Pasiva:	
Od glavnice izplačano	29,8
rezervni fond	7,7
novčnice v obtoku	5.494,6 — 54,3
državni račun začasne	
izmenjave	349,1
razne državne terjatve	165,9 ± 36,0
razne obveznosti	558,2 ± 40,3
državne terjatve za za-	
stavljene domene	2.138,3
azijsko za kupovanje zlata	82,3
Skupaj	8.826,3

Obrestna mera ostane neizpremenjena.
Obtok novčanic se je znižal od zadnjega
izkaza za 54.300.000 Din.

Položaj železne industrije

V Ameriki se je povpraševanje po železu zadnje čase zopet povečalo. Visoke peči obratujejo z 80 odstotki svoje kapacitete. Cene valjanega stavbenega materiala so se ustavile na 2 dolarjih za tono. Industrija se ponovno intervenirala pri vladi, naj prepove dovoz surovega železa iz Nemčije, ker izvažala nemška industrija tako zvani dumping. Poizkusili so tudi preprečiti dovoz 15.000 ton tračnic, ki jih je naročila neka bostonska tvrdka pri Kruppi že v januarju 1926. V maju je izdelala ameriška industrija 3.481.428 ton surovega železa (proti 3.450.122 v aprilu) in 3.945.336 ton surovega jekla (proti 4 milijone 123.941 v aprilu).

V Nemčiji se železna industrija še vedno pritožuje, da so razmere nepovoljne. Vendar pa položaj ni tako kritičen, kakor ga slikajo Nemci. Produkcija surovega železa se je zvišala v maju na 736.206 ton proti 663.203 v aprilu. Zveza nemških producentov surovega železa je sklenila, da se cene ne izpremenijo. Pomen rensko-vestfalskega trga stalne raste tako, da bo igrala v dohodnem času odlično vlogo na mednarodnem trgu. Baje se pogaja z Anglijo o večjih dobavah. V izvoznih trgovinah so dobila nemška podjetja več novih naročil. Kljub temu pa situacija ni povsem zadovoljiva, ker se mora nemška industrija stalno boriti z belgijsko konkurenco. Glede na neprestano padanje svetovnih cen je rensko-vestfalski trust sklenil znižati cene pri izvozu za 3—5 mark pri toni.

V Franciji se finančni položaj še vedno ni konsolidiral. Dosedanja podražitev železa pa nikakor ni dosegla padca valute. V tem se kaže upanje, da se bodo razmere zboljšale. Tudi slabi izgledi letošnje letine vplivajo na položaj železne industrije. Promet z železnimi izdelki v notranjosti države je nazadoval za 30 odstotkov. Pač pa je dosegel rekord izvoz. Surovega železa je izvozila Francija do konca maja 295.536 ton proti 279.682 v istem času lanskega leta. S 1. julijem se najbrže zopet podraži surovo železo in hematit, ker nameravajo rudniki podražiti tudi koks.

V Belgiji so nastale na železnem trgu velike zmešnjave. Cene se spreminjajo dan za dnem. Sindikat je zvišal cene surovega železa na 52,50 frankov za stot. S 1. julijem se podraži koks in sicer od 155 na 175 frankov tona, ker so bili mezdje rudarjev 20. junija povišane za 5 odstotkov. Zaposlenost visokih peči je povoljna. V maju je producirala belgijska industrija 299.630 ton surovega železa (proti 287.890 v aprilu) in 265.650 ton surovega jekla (proti 260.650 v aprilu). Od 56 visokih peči jih obratuje 53.

Na Luksemburškem je povzročil padec francoskega franka iste zmešnjave,

kakor v Belgiji. Izvoz v Anglijo je znatno nazadoval. Cene surovega železa so bile povišane od 50 na 52,50 frankov, za 100 kg franco meja.

V Angliji je padla produkcija surovega jekla v maju na 88.000 ton (proti 539.100 v aprilu) in surovega jekla na 57.000 ton (proti 681.000 v aprilu). To je posledica rudarske stavke. Deloma je obratovalo od 469 visokih peči samo 23, dočim jih je bilo v aprilu v obratu 147. Povpraševanje je slabo, cene skačejo. Posledice premogovne stavke so vedno občutnejše.

—g Lesni trg. Lesni trg je zadnje čase precej živahen. Izvoz se še vedno največje v Italijo, pa tudi na Madžarsko gre mnogo našega lesa, osobito iz dravske doline. Lesni industrija si na vse načine prizadeva, da bi se izvoz lesa v inozemstvo povečal, ker se zavedajo, da z domačim konzumom ne morejo računati. Gradbeni akcija je namreč pri nas tako slaba, da so izgledi lesne trgovine zelo nepovoljni. Bodočnost naše lesne trgovine in industrije ni doma, marveč v izvozu.

—g Šibenik proti netunskim konvencijam. Udruženje trgovcev, industrija in obrtnikov za severno Dalmacijo v Šibeniku je soglasno sklenilo poslati vladi in predsedniku Narodne skupščine brzojavko, v kateri pravi, da so vsi gospodarski krogi severne Dalmacije odločno proti netunskim konvencijam ter svare vlado pred pogubo, ki jim preti.

—g Cigarete in tobak se zboljšajo. Uprava državnih monopolov je prejela od več strani pritožbe radi slabih cigaret in tobaka. Uprava je baje že ukrenila vse potrebno, da se kakovost cigaret in tobaka zboljša. Da bi le ne ostalo zopet samo pri obljubi.

—g Uvoz angleškega premoga. S tarifnim delom trgovinske pogodbe z Anglijo, ki je že podpisan, je dovoljen carine prost uvoz angleškega premoga v našo državo. Koks in premog se bo uvažal preko jadranskih pristanišč, antracit je pa carine prost tudi če se uvažuje po suhem.

—g Izvoz fižola v Kanado. Zagrebška trgovska in obrtniška zbornica poziva vse zainteresirane izvoznike živin, naj ji sporoče, pod kakšnimi pogoji bi lahko izvažali beli fižol v Kanado. V Vancouveru notira ta fižol 2,90 dolarja za 100 funtov.

—g Dobave. Direkcija državnih železnic v Ljubljani sprejema do 2. julija t. l. ponudbe za dobavo 3000 kg prašnega oja, do 6. julija t. l. pa za dobavo 15.500 kg pocinkane železne pločevine. Predmetni pogoji so na vpogled pri ekonomskem odeljenju te direkcije. Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: Dne 24. julija t. l. pri Direkciji državnih železnic v Ljubljani glede dobave 5 vrtnih strojev, 6 štalerskih primožev in 2 nakoval. — Dne 26. julija t. l. pri Direkciji državnih železnic v Sarajevu glede dobave mizarskega materiala, glede dobave raznega materiala (signalne svetilke, stroji za zavijanje pločevine «Universal», razne usnjene torbice itd.), glede dobave bakrenega materiala ter glede dobave raznega inventarnega materiala (ključavnice, krampi, dijamanji za rezanje stekla, ključji, lopate, svedri, pile, maslini material itd.). — Dne 27. julija t. l. pri Direkciji državnih železnic v Ljubljani glede dobave 1700 kg bele kovine. — Dne 28. julija t. l. pri Direkciji državnih železnic v Ljubljani glede dobave čistilnega materiala. Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani interesentom na vpogled.

Vsak Slovenec mora biti član Vodnikove družbe

Branko:

Gledališki ravnatelj

Soparen popoldan je bil. Predmestna krčma, kjer so ostajali podeželski vozniki, mešetariji in prekupci, se je praznila. Le na koncu dolge mize, kamor sva sedla z ravnateljem, je obsedel še močič, dobrodušen in v nič zatopljen.

Z ravnateljem nisva mnogo govorila, najbrže iz prepiranja, da bi se oni dedec na vsak način vtegnil vplesti v našin razgovor.

In res! Če sva izgovorila dovtip, se je zasmejal tudi on, če sva kako krepko potrdila, je prikimal tudi možak, kakor da je plačan za to.

Končno sva pa le umolknila in to iz same trme in radovednosti, kaj bo začel podjetni možak.

Pa naju korajžno nagovori. Podeželski naglas je natančno izdal njegovo ožjo domovino, vsa zunanost pa poklic presnetega gosta.

»Bo že čas, kaj? Tri bo, ali ne?«
»Ravnatelj mi prijazno odgovori:«
»Ne, midva se ne odpeljava.«
»Mož je bil strašno razočaran.«

»Torej ne? Ostanete potemtakem v mestu?«

»Da, v mestu!«

»Pa menda vendar niste iz mesta?«

»Da, iz mesta!«

»Kaj poveste! Imate trgovino, kaj?«

»Ne, trgovine pa žalibog nimava.«

»Zdaj je bil že precej raztresen, zakaj marsikaj je izvedel, pa le ni nič vedel. Znova je začel:«

»Torej nimate trgovine, kakor pravite. No, seveda. Saj pa tudi obrtniku danes veliko boljše gre.«

»Ne, tudi obrtnika nisva.«

»Tak da ne? Zdaj pa že vem! Službo imate, pa recite, da ne?«

»Tako bo, da.«

»Pa še državnemu, meni se je takoj zdelo. Kje pa, če ne zamerite?«

»Jaz sem ravnatelj gledališča.«

»Zdaj je mož odprl usta, oči pa skoro zaprl: vse lepe sange, vse blage misli o poštenosti tega sveta, vse nade o dobri ureditvi naših notranjepolitičnih razmer — vse, vse, kar ga je še držalo po konci, vse se je razkldilo v prazen dim.«

»Končno pa je le rekel:«

»In vse to plača država?«

»Da.«

»Pa sem slišal, da je o počitnicah te-

Potres v Sredozemskem morju

Otok Rhodos in vse grško otočje je zadel v soboto ponoči močan potres, ki je trajal 50 sekund. V mnogih krajih, posebno v Dindo in Arhangelo, je povzročil potres veliko škodo. V Arhangelu je porušeni nad 600 hiš. Med razvalinami je našlo smrt več ljudi. Morski svetnik v Prassonisu se je podrl. Tudi v mestu Rhodu se je podrl več hiš. Večina prebivalcev prizadetih krajev je v paniki bežala v polje, kjer so se ljudje za prvo silo utaborili.

Iz Rima poročajo: V soboto ob 20.50 so čutili na Siciliji dva močna potresna sunka, ki sta trajala 20 sekund. Med prebivalstvom je nastala nepopisna panika. Škode potres k sreči ni povzročil. Potres so čutili tudi v Messina, Sirakuzah in Kataniji. V Mehili je pred potresom v zemlji bobnelo. Prebivalstvo je v strahu bežalo iz hiš. Tudi tu je bil potres močan.

Poročilo iz Londona so čutili v nedeljo jutraj v Singapuru dva močna potresna sunka. O potresu poročajo tudi iz Port Saída, Rhoda in Kaire. V vaseh na Rhodu je potres porušil mnogo hiš.

— Rim, 29. junija. Po poročilih z otoka Roda je trajal potres 50 sekund. Mnogo naselbin je skoro docela razrušenih. V mestecu Arhangelo je se sesulo okrog 600 hiš. Zelo so trpeli dalje kraji Arnita, Apolachia, Monolito itd. Skupno je bilo porušeni okrog 2000 hiš. Kljub temu po dosedanjih vesteh ni bilo številnejših človeških žrtev.

Observatorij prof. dr. Belarja na Bledu nam sporoča: Potres so našli najprej zabeležili ob 20. uri 50 min. 39 sek., drugi sunek ob 20 : 51 : 22; največji sunek je bil zabeležen ob 20:52:42. Oddaljenost ognjišča 1250 km v jugovzhodni smeri.

Strašen čin umobolnega brata

V nemški vasi Novi Sahš blizu Vratislave je bila v soboto umorjena mlada deklica, hči vrtnarja Gebauerja. Obenem so našli tudi truplo njenega 17 letnega brata. Najprej je orožništvo mislilo, da gre za posilstvo in umor. Osumljen je bil neki neznanec, ki je izvršil pred dnevi slični zločin v Vratislavi. Pozneje se je pa izkazalo, da je umoril deklico v trenutku duševne zmedenosti njen lastni brat, ki si je potem poglaval kroglo v glavo.

Gebauerjev oče je bil odsoten. Doma sta ostala samo sin in hči. Sin je odšel v hlev in odvezal dve kozi, ki ju je pred hišo zakladl. Stučajno je stopila ta hip iz hiše njegova sestra in to je odločilo njeno usodo. Mladi Gebauer je pograbil v svoji krvoželjnosti debel kol in razbil sestričji glavo. Ko je ležala onesveščena in okrvavljena na tleh, ji je prerezal z nožem še vrat. Kmalu po strašnem činu se je zavedel in spoznal, kaj je storil. Planil je v hišo in se zaklenil. V hiši je našel puško in se ustrelil v glavo. Oče ga je našel v nezavesti. Kmalu po očetovem prihodu je nesrečni mladenič umrl.

Katastrofalno premikanje zemlje

V nedeljo, dopoldne je doživela občina Kavčina pri Mnichovohradiškiju na Češkem katastrofo, kakršnih pozna zgodovina malo. Ob 11. dopoldne so začele skale pokati in ljudje so mislili, da se bliža konec sveta. Neka žena je šla v skleden in ko se je vrnila, je bil strop razpokan. Zbudila je svoje otroke in bežala z njimi iz hiše. Ta čas se je že premikal ves strop in dve steni sta se premaknili za 4 metre naprej. Isti pojav so opazili tudi drugi vaščani. Hiše so se začele nagibati in premikati, zemlja se je gugal, kakor da so pod njo valovi in kmalu je nastala med prebivalstvom nepopisna panika. Ljudje so bežali na polje in odnašali iz hiš v naglici vse, kar so mogli. V nekaterih hišah so morali pustiti vso opremo, obleko, živila in druge predmete. Samo živino so pogrnali na polje. Opoldne so prispeli na kraj nesreče gasilci, ki so pomagali reševati imetje. Premikanje zemlje se je nadaljevalo.

ater zaprt. In imajo vaši ljudje tudi tačas plačo?«

»Tudi.«

»Kaj poveste? In vse to plača država? Ni čuda, da so potem taki davki!...«

Mož se je ravnatelju zasmilil: morda je bila to najhujša novica, ki jo je poštenjak čul v mestu na deželo bo šel in tarna z njo sebi in drgim. Zato mu je na kratko povedal, da to ni tatvina, ne korupcija, da je to kultura, umetnost in nekaj, kar rabimo tako kot božjo besedo...

Možak je pritrdil, kakor da ga je razumel, videlo se je, da se celo strinja s kulturo in umetnostjo, ki jo tako rabimo kot božjo besedo.

Pa ga je naenkrat zopet nekaj silno potrl: obraz mu je šel skoro na jok in dejal je mrko izpod obrvi:

»In vi ste potemtakem ravnatelj tega gledališča?«

»Na, jaz sem pa ravnatelj tega gledališča.«

Možakov obraz je postal brez izraza. Izpraznil je čašo, malo pomolčal in vzdihnil:

»No, da, moj Bog, kaj hočemo... Tudi taki ljudje morajo menda biti na svetu...«

lo. Od skalnatih sten se je odtrgala debela plast gramoza ter se zavalila v dolino. Cesta, ki vodi mimo teh skal, se je pomaknila daleč naprej. Na mnogih krajih je pretrgana, mostovi so podrti in promet počiva. Hiše so se podrlle. Enajst gospodarskih poslopij je premikanje zemlje popolnoma uničilo. Cela naselbina Kavčina pri Dnebohi je izgubila Peklenski naravni pojav je povzročil ogromno škodo tudi v bližnjem gozdu, kjer so skale polepile in zasule drevesa. Premikanje zemlje je posledica velikih naličev. Voda je prodrla do spodnjih plasti in nalezela na ilovice, kjer se je ustavila. Tako je nastalo pod zemljo, celo jezero in namočene peščene plasti so se začele po vodi premikati. Prizadeti prebivalci Kavčine so siromašni ljudje, ki jim je uničil ta naravni pojav vse imetje.

Divijo se na velesejmu

krasnim izdelkom oblačil

trvdre Drago Schwab, Ljubljana.

Se bolj pa se čudijo neverjetno nizkim cenam, paviljon I.

Senzacionalna aretacija v Budimpešti

Madžarski velemlinarji, ki tvorijo glavni faktor madžarskega gospodarskega in finančnega življenja, imajo svojo zvezo, ki ji predseduje že več desetletij Emil Bacher, eden najuglednejših madžarskih velemlinarikov. Kot tak je bil tudi član madžarske delegacije pri mirovnih pogajanjih v Trianonu, podpredsednik Zveze madžarskih industrijev in glavni funkcionar pri madžarski Narodni banki.

Madžarski mlini so znani kot prvovrstni borzni spekulanti in budimpeštansko produktna borza živi največ od njihovih terminskih kupcij. Tudi Bacher je pridno spekuliral in to spiva tako uspešno, da si je nabral naravnost bajno premoženje. Sreča pa se mu je izneverila, ko je dobil za nasprotnike ameriške finančne in zlitne mogotčike, ki so vrgli dolarske milijone v evropske žitne spekulacije. Bacher je začel propadati in je tekem zadnjih dveh let izgubil vse svoje premoženje. Da bi se rešil, je začel spekulirati tudi s premoženjem Viktorije, zveze madžarskih velemlinarjev, ki pa je že sama trpela pod ameriško konkurenco. Tako je prišla tudi Viktorija do poloma.

Sanacijska akcija je ostala brezuspešna. Angleški upniki Viktorije so začeli vedno bolj pritiskati in so očitali vodstvu Viktorije, da ne postopa realno, ampak poskuša upnike oguljufati. Na njihovo zahtevo je bil v soboto Emil Bacher aretiran. Aretacija 70 letnega starčka, ki je, kakor omenjeno, stal v prvih vrstah madžarske družbe in bil znan in ugleden v finančnih krogih vsega sveta, je zbudila povsod ogromno senzacijo.

Allan Cobhan na potu iz Londona v Melbourne

Znani angleški avijatik Alan Cobhan, ki je absolviral že več rekordnih poletov, se je napotil včeraj iz Londona v Melbourne v Avstraliji. Ta pot znaša 26.000 kilometrov. Ker poleti Cobhan tudi nazaj, doseže nov svetovni rekord. Njegova pot znaša 52.000 kilometrov, torej 12.000 kilometrov več kot obseg zemlje. Poletel je na aeroplanu Debavillandovega tipa z motorjem «Jaguar Sideley» s 385 HP, ki se je izkazal že pri poletu iz Londona v Kapstadt. Namen njegovega poleta je, demonstrirati nagli razvoj zračnega prometa v mejah Anglije. Cobhana spremlja sam, njegov mehanik, ing. Elliot, ki se je udeležil tudi poleta v Kapstadt in Rangoon. Letalca upata, da dosežeta Port Darvin v Avstraliji s pomočjo kovinskih plavuti, ki so pritrjene na aeroplanu. Večina bosta na letela nad suho zemljo. Šele v Port Darvinu nataknejo kolesa in poletita proti Melbourne, kjer si odpočijeta in poletita nazaj.

Na dolgi poti bo imel Cobhan dve nevarni zapreki in sicer strašno vročino v Mezopotamiji ter v Perzijskem zalivu, preko katerega poleti v najhujši vročini, in pa viharje v Indiji odnosno v Birmi. Cobhan je pred poletom izjavil, da hoče leteti ob deževnem vremenu, ker bi rad dokazal, da moderna avijatika ne pozna vremenskih zaprek. Sredstva za polet je zbral s pomočjo prostovoljnih prispevkov. Iz Londona se je napotil preko Francije, kjer pristane na Seini v bližini Pariza. Nato poleti ob večjih rekah d. Marseilla, dalje prot Neaplu in Atenam, na otok Leros, preko pogorja k reki Evfrat in v Bagdad. Iz Bagdada poleti do Perzijskega zaliva. Ustavi se v Buširu, Bender Abbasu in Karaš. Dalje poleti nad reko Indus v Baha-Valpur, potem nad celino v Delhi, dalje ob Gangsu proti Allahabadu in Kalkuti. Nadaljna pot ga bo vodila ob birmški obali v Akirahu, Rangoonu, Viktoriji, ob malajski obali v Penangu, Singapur, Muntoh, Batavijo, Surubay, Birmo, Kupang in na otok Timor. Naposled poleti 500 milj nad morjem do Port Darvina in dalje preko Avstralije v Melbourne.

Dijaški izgrezi v Gradcu

Znani profesor graške univerze dr. Ude, ki je v zadnjem času ostro kritiziral današnji parlamentarizem, bi moral imeti v ponedeljek zvečer javno predavanje v takozvani Annensale. Dvorano pa so že pred predavanjem zasedli socialistični študenti, podprti od velikega števila socialističnih delavcev. Ti so si izvolili svoje predsedstvo in nato izjavili, da prof. Ude ne puste predavati. Prišlo je do prerekanja, ki je končalo s tem, da so socialisti postisili pristase prof. Ude iz dvorane. Del socialistov je pritisnil na njimi na ulico, tako da so se spopadi nadaljevali še tam, dokler ni prišla policija in demonstrante obeh strank razgnala.

V soboto je prišlo na graški univerzi do konflikta med nacionalnimi in katoliškimi akademiki. Nacionalni burši so preprečili predavanje dekanu medicinske fakultete prof. dr. Beitzkeju in ga prisilili, da je zapustil predavalnico. Ko so mu njegovi slušatelji demonstrativno sledili, je prišlo med njimi in burši, do spopada, ki pa ni imel hujših posledic kakor to, da je padlo od obeh strani po par klofut. Rektorat je uvedel preiskavo, ki bo pa skoraj gotovo končala brez uspeha kakor vse take preiskave.

Zanimivosti iz Rusije

Iz Moskve javljajo, da so v krimskem arhivu te dni našli razne spise o poslednji volji A. Grigorijevne Dostojevske, vdove slavnega pisatelja. Oporoka, ki vsebuje spomine na Dostojevskega, dalje 162 njegovih pisem, naslovljenih na ženo, je bilo leta 1918 slučajno odkrito od nekega sodnika, ki jo je nato poslal okrajnemu sodišču v potrdilo od tu pa je šla za arhiv. Oporoka je bila spisana leta 1915.

Letošnjo jesen se v Petrogradu odprlo budistična razstava, ki bo menda edina te vrste na svetu. Na razstavi, čije aranžmanje in organizacijo so prevzeli Akademija znanosti in drugi znanstveni zavodi ter muzeji sovjetske republike, bodo bogate zbirke budističnih umetnin in dragocenosti.

V Odeso so prispeli namestniki turškega prosvetnega ministra Nafiat bel in Rydvan Nafis, glavni inšpektor ministrstva v srbijsko-proučevanja stanja narodne prosvete v sovjetski Rusiji. Delegata nato nadaljujeta svoje študijsko potovanje v Moskovo in Petrograd.

Te dni je bil v Moskvi odprt vsesrski kongres slepcev, na katerem je bilo zastopanih 5000 slepcev po sto delegatov. Po kongresu, katerem je predsedoval Viktorov, so slepci priredili javni koncert, nato pa gledališko predstavo: »Umor selskega poštarja.«

V Moskvi so pričeli radikalen boj proti pijančenju in vinskim bratcem vobče. Ustanovljeni so posebni zavodi, v katere vsako noč pripeljejo okoli 500 pijancev. Pijance najprej okloplejo in temeljito osnažijo, nato pa jih položijo na čisto posteljo. Drugo jutro, ko se alkoholik strezni, mora plačati prenočišče in kopeli, v nasprotnem slučaju mora toliko časa brezplačno delati v koorist zavoda, ali pa mu mora njegov delodajalec znesek odtegniti.

Centralni sovjet strokovnih zvez v Moskvi je te dni pretresal vprašanje o pomoči nezaposlenim. Povodom ankete je zastopnik Ukrajine Redčenko poročal o težkem položaju delavstva v Ukrajini. Število brezposelnih znaša 200.000 oseb, to število pa je sedaj celo naraslo na 300.000 oseb. V Beograd je te dni prispelo 6 komunističnih delegatov iz inozemstva, ki so se udeležili mednarodnega kongresa žen-delavk v Moskvi. Med njimi so tri Angležnice ter tri Nemke. Delegatnje so si ogledale razne socialne ustanove ter zlasti zavode za matere in deco v sovjetski Rusiji.

Karel Vaniček umrl

Iz Prage javljajo: Dolgoletni član predsedstva ČOS, glavni inčijator in voditelj akcije za zgradbo Tyršovega doma, ustanovitelj sokolskega muzeja in sokolski pisatelj Karel Vaniček je 24. t. m. na naglo umrl na predvečer zleta sokolskega naraščaja. Odhaja za svojo ljubljeno, lansko leto umrlo sestro, tudi boriteljico za sokolsko idejo.

Z imenom Karla Vanička bo za vedno združena zgodovina o zgradbi veličastnega Tyršovega doma; 16 let je v raznih sokolskih listih, revijah in na zborovanjih opozarjal na potrebo sokolskega središča v Pragi. Že leta 1902. je napravil prvi načrt, da bi si postavila ČOS svoj lastni dom in leta 1906. je razvil v Sokolskem Vestniku v vseh podrobnostih idejo Tyršovega doma. Njegovi načrti se pod Avstrijo niso mogli uresničiti. Šele po prevratu je Vaniček doživel, da je njegova ideja dobila kri in meso.

Pokojni Karel Vaniček je tudi ustanovitelj in organizator sokolskega muzeja, v katerem je preživel vse zadnje dneve svojega življenja.

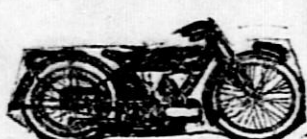
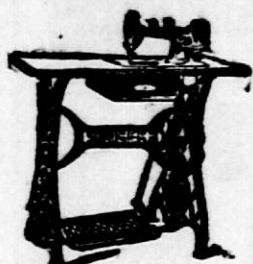
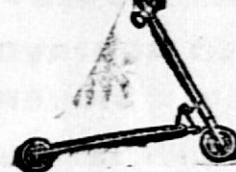
Starejša sokolska generacija, tudi slovenska, pozna Karla Vanička iz njegovih mnogoštevilnih člankov, objavljenih po večini v Sokolskem Vestniku, in njegove »Sokolske epistole«. V njih nanižane ideje in misli vsrkava Sokolstvo vase kot pravo in čisto duševno hrano.

Ne samo z besedami, marveč tudi z dejanji in s celim svojim življenjem je Vaniček živel Sokolstvu ter je postal tip sokolskega delavca. Delal, vzbujal, grajal, predaval in pisal je neprenehoma in brez odmora do zadnjega izdihljaja. Ko pa mu je umrla pred nekaj leti njegova stalna opora — starejša sestra, je tudi on opešal. Umaknil se je iz javne sokolske borbe, tola ne od dela.

Karel Vaniček je umrl zadet od kapli v 66. letu. Pokojnik je bil brat načelnika ČOS dr. Jindřicha Vanička. Njegov zemske ostanke so danes dopoldne prepeljali v krematorij na Olšanskem pokopališču.

Posestnikom velesejma priporočamo naslednje trgovke:

Znižane cene pri „TRIBUNA“

Dvokolesa z dobro pneumatiko že od Din 1500.—. Največja izbira vsakovrstnih svetovnih zamk	Motorji „Frera“ najnovejši modeli več vrst došli po znižanih cenah.	Šivalni stroji za domačo rabo in svije s pokivalom že od Din 1400.—. — Central Bobbin od Din 1950.—.	Otroški vozički Mamice, ne zamudite prilike si ogledati velike izbire vsakovrstnih modelov.	Igračni vozički in stolice za otroke, zložljive kot stolček in mizica za učenje hojenja. Igračni vozički več vrst v poljubni velikosti.	Pneumatika Dunlop, Michelin, Pirelli, Spiga po zelo znižani ceni.	Holenderji za dečke in deklice od 4 do 8 let.	Tricikli in mala dvokolesa za dečke in deklice na krogličnih ležajih, z verigo, izdelana kot normalna dvokolesa v manjši obliki.
---	--	---	--	--	--	--	---

Mehanična delavnica, Posebni oddelek za popravilo dvokoles, motorjev, šivalnih strojev, otroških vozičkov i. t. d. Emajliranje z ognjem.

„TRIBUNA“ F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovska cesta 4. — Ceniki franko. — Prodaja na obroke — Oglejte si paviljon „F“ št. 269 — 275 na Ljubljanskem velesejmu.

HOTEL IN RESTAVRACIJA
„LLOYD“
 Sv. Petra cesta št. 7
 Izborna kuhinja. Pristna pišča.
 Rudolf Müller 1866

JOSIP VIDMAR
 Tovarna dežnikov in solčnikov.
 Ljubljana,
 Pred školijo št. 19.
 1865

MARIJA ROGELI
 manufakturna trgovina
 perilo za gospode in dame.
 Blago dobro, cene nizke.
 Sv. Petra cesta 26.
 1864

Ivan Jax in sin
 velika zaloga 5 valnih, pisalnih strojev in koles.
 Gosposvetska c. 2.
 1863

Narodna tiskarna
 Ljubljana, Knaflijeva ulica št. 5.
 1906

TOVARNA PERILA „TRIGLAV“
 Ljubljana,
 Kolodvorska ulica 8.
 1862

F. K. KAISER
 puškar in trgovec z orožjem
 Ljubljana,
 Selenburgova ul. 6.
 1861

Zalaznik Jakob
 slaščičarna in kavarna
 LJUBLJANA, Stari trg 21.
 1866

L. GERKMAN
 TRGOVINA Z USM. EN NA DEBELO
 Ljubljana, Sv. Petra c. 71.
 nasproti tovarne Polak
 1877

IVAN ŠIMENC
 vrtnarstvo
 LJUBLJANA,
 Gradišče št. 12.
 1935

L. Mikuš
 Mestni trg št. 15.
 Tvorica dežnikov
 zaloga izprehajalnih palic

Ivanka Stegnar
 modistinja
 RIMSKE CESTE 10.
 1936

Nikdar ni dovolj,

da razstavite svoje blago na velesejmu, potrebno je tudi nekaj REKLAME za svojo razstavo v „SLOVENSKEM NARODU“
 Informacije v upravi lista: Knaflijeva, št. 5 in na velesejmu pri našem zastopniku

ENDERWOOD pisalni stroj je dosegel svetovni sloves. Nad 2.000.000 strojev v prometu in rabi.

Zastopstvo: **Lud. Baraga** LJUBLJANA Selenburgova ulica 6
 Telef. 930

GRAMOFONI!
 angleškega izvora, najnovejši tip in v najpopolnejši izdelavi se dobijo samo pri firmi
A. Rasberger, Ljubljana, Tavčarjeva ulica št. 5
 Plošče znamk: *Angel, Columbia, Homokord, Odeon, Polyphon* in *Polydor* dobite iz prvega vira, nepreigrane, samo pri nas.
 Najnovejši posnetki vedno na zalogi!
 Za vsak, pri nas nabavljen aparat jamčimo dve leti!
 Vsa popravila se izvršijo strokovno v lastni delavnici.
 Svarimo pred nakupom manjvrednega blaga, ni vse gramofon, kar je temu podobno. Predno kupite kje drugje gramofon ali plošče, obiščite našo trgovino da si ogledate našo zalogo.

RADIO
 aparate in sestavne dele ima v zalogi
FRANC BAR, Ljubljana,
 Cankarjevo nabrežje št. 5

ŠTAMPILJE
 pečate
 gravirano, etikete
SITAR & SVETEK
 LJUBLJANA
 Sv. Petra cesta 13.

Vsa soboslikarska in pleskarska dela izvršuje najceneje po najnovejših skicah točno in solidno — *Anton Št. plošek*, Ljubljana, Rožna ulica 13/II. 1988
Orožnik
 bi se rad seznanil z ljubko, živahno gospodino, staro od 18 do 27 let. — Dopisi s sliko pod značko „Orožnik/1980“ na upravo „Slov. Naroda“.

Zastopniki
 mesečno Lit. 1500 — se iščejo za takoj. — Po nudbe z znamko za odgovor na firmo: Mainolfi, Montesarchio (Italia). 1981

Popolna razprodaja!
 Prodajajo se pod tovarniško ceno ure, verižice, uhani, prstani, zapetnice, budilke, nam. orodje iz kina in pravega srebra, kolesa. — Ne zamudite prilike si ogledati! — Jos. Selovin — Čuden, Ljubljana, Mestni trg 13. 1986

Umetno cvetje in listje
 umetne vence ter šopke, nagrobne vence itd. si lahko ogledate na razstavi v paviljonu E od 18—20. — Cvetličarna Podčetrtek, lastnik Rado Pregrad. — Specijaliteta: mirtni veni in šopki.

Lokal
 s stanovanjem na prometnem kraju v mestu ali na deželi — iščem. — Ponudbe pod „Lokal 1926“ na upravo „Slov. Naroda“.

Naprodaj
 vsled smrti polkovnika Puteanyja v gradu Tivoli, I. nadstropje, levo — jedilnica (barok), spalnica (barok in renesansa), jedilni servisi, stekleni servisi, razne ure in več drugim predmetov. — Na ogled in naprodaj istotam. 1924

PETER KOBAL Podružnica LJUBLJANA (Kolizej)
 KRANJ, GLAVNI TRG

Velezaloga pohištva. Specijaliteta: klubgarniture. — Lastno tapetništvo in zaloga vseh tapetniških predmetov, *Crin d'Africa* (morska trava). 1931

Velesejem: Paviljon E št. 50-56
 Razstava v Kolizeju.

Inserirajte v „Slovenskem Narodu“

Proda se
 na najlepšem in najživahnem mestu v Beogradu najmoderneje urejena

medecinalna drogerija
 Koncesija ministrstva narodnega zdravja. Samo resni kupci naj se obrnejo za pogoje na administracijo Beogradskog Novinarskog i Oglasnog Zavoda Beograd, Dubrovačka 18. I/6. 1978

Darujte za „Sokolski Tabor“!!!

Pletilni stroji
 nemškega izdelka patent „Ideal“ z jamstvom za nogavice, joptce, svitarje in vsakovrstne pletenine nudijo vsakomur najboljšo in sigurno eksistenco. V zalogi s poukom, ki je jako lahek, in po potrebi tudi s stanovanjem edino le pri **F. Kos**, Ljubljana, Zidovska ul. 5
 Generalni zastopnik.

Cenjene svoje naročnike in spoštovano občinstvo **uljudno opozarjam**
na svoj paviljon slaščic
 na velesejmu
 in ljubeznjivo vabim k obisku.
T. NOVOTNY, Dunajska cesta

VELETRGOVINA
F. M. SCHMITT
 v Ljubljani
 priporoča
 galanterijsko blago, kovčke in usnjene izdelke, raznovrstno pletenino in volno, igrače, otroške vozičke, devocijone ali na drobno in debelo.
 Točna in solidna postrežba.

Pomladne novosti
 nogavice v raznih barvah, žepne robce, čipke, rokavice, naramnice, palice, razna mila, gume in potrebnosti za šivilje, krojače in čevljarje ter nahrbtnike.
NAJNIZJE CENE. NAJNIZJE CENE.
JOSIP PETELINC
 LJUBLJANA 65-T
 (ob vodi) blizu Prešernovega spomenika.

ANT. KRISPER
 LJUBLJANA, Mestni trg 26.

Tovarna raznovrstnih čevljev
 za otroke, deklice, dečke, ženske, moške, navedne in fine kvalitete. Za delavce posebno močne izdelave. Komode (papuče) in dokolenice po brezkonkurenčni ceni.

Oddelek za galanterijsko blago na debelo.
 Pletenine, čipke, sukanec, vezanine, razne čevljarške in krojaške potrebščine, krtače, šolske potrebnosti itd.

Otroški vozički lastnega izdelka.
 Eksport zobotrebcev adjustiranih in v zabojih.

+

V globoki žalosti naznanjava, da nama je naša srčno ljubljena, predobra mama, gospa

Josipina Cerar

posestnica in trgovka,

v ponedeljek, dne 28. t. m. po nesrečnem naključju nenadoma preminula.
 Pogreb predrage pokojnice bo v sredo, dne 30. junija 1926, ob 4. popoldne iz hiše žalosti, Sv. Petra cesta št. 49, na pokopališče k Sv. Križu.
 Sv. maše zadušnice se bodo brale v farni cerkvi Sv. Petra.

V Ljubljani, dne 30. junija 1926.

Josip in Emil,
 sinova.

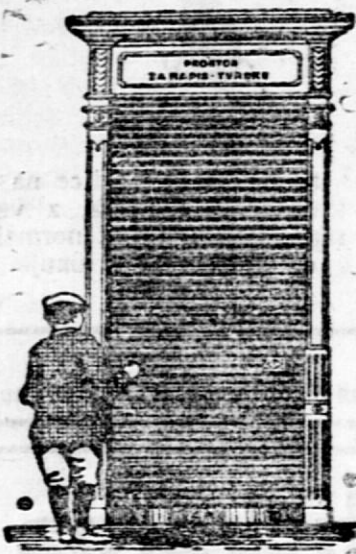
Ustanovljeno leta 1879.

Telefon št. 553.

Ključavničarstvo

Avgust Martinčič

LJUBLJANA, Rimska cesta šte. 14

prvo in edino podjetje za napravo jeklenih valjčnih zastorov v Sloveniji

priporoča napravo novih valjčnih zastorov in popravo istih po konkurenčnih cenah ter ima vse pripadajoče blago stalno na skladišču.

izdeluje in se priporoča za naročila solčnih, plahit okrijš vseh vrste od pripreste do najbogatejše izpeljave, žarjasta omrežja, železja za štedilnike, ventilacije raznih vrst, razna okovja, železna vrata in okna, okrogla železna stopnišča, predpečnike iz železa in bakra i. t. d.

Stalna zaloga štedilnikov

v priznani vestni in solidni izvršitvi!

OGLEJTE SI NA VELESEJMU

v paviljonu I prostor 573 - 579 razstavljeno MOSKO in DECJO KONFEKCIJO največje konfekcijske tovarne

FRAN DERENDA & CIE., LJUBLJANA

Za čas velesejma se dobe vsa oblačila po tovarniških cenah v detajlni trgovini na Erjavčevi cesti št. 2.

Srečko Potnik in drug, Ljubljana

parna destilacija esenc, eteričnih proizvodov, eterov ter izdelovanje sadnih sokov.

Telefon 110.

METELKOVA ULICA ŠTEV. 13.

Telefon 110.

PRIPOROČA:

sadne marmelade, pravi malinovec, limonov sok, arome za nealkoholne pijače, sadne eter, esence za rum i. t. d. i. t. d.

Paviljon „E“ št. 97.

Paviljon „E“ št. 97.

Ign. Žargi, „Pri nizki ceni“
Ljubljana, Sv. Petra c. št. 3
Trgovina z drobnim, pletenim in modnim blagom ter raznim perilom in kravatami na debelo in drobno. Potrebščine za krojače in šivilje.

R. Miklauc
LJUBLJANA

Lingarjeva ulica

Pred škofijo

priporoča

svojo bogato

zalogo vsakovrstnega

moškega in ženskega blaga

po znižanih cenah!

Ustanovljeno leta 1869.

1930

Na drobno. Brez konkurence! Na debelo.

Oglejte si specialno detajlno in engros trgovino

vrvarskih lastnih izdelkov

Prepričali se boste, da je blago pripravljeno iz prave dolge konoplje, garantirano in sicer: VRVI za zvonove, transmisije, dvigala in za telovadno orodje vseh dimenzij. Posebno močne oorti za transmisije (Müllergurten), oprti navadne vseh širokosti, vrti in mreže za seno, ribje mreže, gugalne mreže (Hängematten), bombažne mreže za otroške postelje v vseh barvah, tržne torbice, ognjevarne cevi, štriki za perilo, tržne vrvce, strunge, uzde, špaga, dreta, zidarske in tesarske vrvce, trakovi in vrvce za žaluzije. Velika zaloga pravih tržaskih bčevnikov, bčev, gož, jermenov, morske trave, žime vseh vrst, konjskih krtac, konjskih odev, nepremočljivih vozniških plahit, juta, platna, ribarje itd. po najnižji ceni.

Specialno montiranje (šplaisanje)

vrvi za transmisije in dvigala se izvrši solidno in točno.

Prva kranjska vrvarna in trgovina s konopnino

IVAN N. ADAMIČ, Sv. Petra cesta 31.

Telefon 441.

1878

Podružnici: Maribor, Vetrinjska ulica 20, tel. 454 — Kamnik, Sotna 4.

Narodila in popravila se točno in vestno izvršujejo!

Razstava v lastni hiši!

Ivan Perdan nasledniki,
Ljubljana.

Veletrgovina kolonijalnega in špecerijskega blaga. Glavni založnik Ciril in Metodovih vžgalic, nudi po najnižji dnevni ceni: kavo, riž, najfinejše namizno olje, testenine, čaj, žganje in vse drugo špecerijsko blago. Postrežba točna in solidna.

L. TURK LJUBLJANA
Pred škofijo 1/1.

Strojno pletenje, nogavice, čepice, obleke, jopice, majce i. t. d.
Najnižje cene!

1895

Stari kelesarji priporočajo le

„Puch“ - kolesa

zato jih večina pridno kupuje le pri trvdki

Ign. Vok, Ljubljana

Tavčarjeva (Šodna) ul. 7

Nizke cene! Tudi na obroke!

Objava.

Glasom odločbe upravnega odbora samostojne monopolske uprave od 18. junija t. l. št. 12365 si bo nabavila uprava državnih monopolov potom prve ponudbene dražbe s skrajšanim rokom, ki bo dne 10. julija t. l.,

387.400 kg belega papirja
v bobnih za zavijanje tobaka

Pogoji, vzorci in vsa druga pojasnila se dobe v ekonomskem oddel. od 8. do 12. vsak delavnik.

Iz pisarne uprave državnih monopolov E. M. št. 14350 od 23. junija 1926.

Lujza Jurtéla roj. Čuček naznanja v neizmerni žalosti pretužno vest, da je njen preljubljeni soprog, gospod

dr. Franc Jurtéla

odvetnik, veleposestnik i. t. d., odlikovan z redom
Sv. Save III. stopnje

danes po dolgi mučni bolezni, previden s tolažbo sv. vere, preminul v 73. letu trudapolnega življenja.

Pogreb nepozabnega pokojnika se bo vršil, dne 30. t. m. ob 18. uri popoldne iz hiše žalosti, Krempljeva ul. št. 2, na mestno pokopališče.

V smislu rajnega se venci hvaležno odklanjajo z željo, da se prispevki za iste naklonijo v dobrodelne namene.

Sv. maša zadušnica se bo brala, dne 1. julija v mestni župni cerkvi v Ptuj.

V Ptuj, dne 28. junija 1926.

Namesto posebnega obvestila.

Naznanjamo pretužno vest, da je danes po mučni bolezni preminul naš soustanovitelj in dolgoletni načelnik, gospod

dr. Franc Jurtela

odvetnik, veleposestnik, predsednik in odbornik
raznih društev in korporacij.

Velezaslužnemu načelniku, ki je procvitu in razvoju našega zavoda skozi 43 let posvečal požrtvovalno svoje sile in si pridobil zanj nevenljivih zaslug, ohrani naš zavod trajen in hvaležen spomin.

V Ptuj, dne 28. junija 1926

Kranilno in posojilno društvo v Ptuj

4991 a

registrirana zadruga z neomejeno zavezo.